

The image shows the exterior of a modern building at night. The building's facade is made of dark panels, and the signage is illuminated. The text "ARBETSFÖRMEDLINGEN" is written in large, white, sans-serif capital letters, with "SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE" in smaller letters below it. To the left of the text is a green logo consisting of two curved lines forming a circle. The building is lit from within, and there are some trees in the foreground. The sky is a deep blue.

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Regionala utsikter våren 2023

Utvecklingen på arbetsmarknaden 2023–2024

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Arbetsförmedlingen

Författare: Analysavdelningen

Datum: 2023-06-14

Diarienummer: Af-2023/0039 4023

Arbetsförmedlingen analys 2023:9

I rapporten har inkommande statistik beaktats till och med den 7 juni 2023.

Innehåll

Sammanfattning	4
1 Pressad svensk ekonomi under 2023	5
1.1 Hög inflation fortsätter att dämpa konjunkturen.....	5
1.2 Fortsatt svaga efterfrågeförväntningar	6
1.3 Utbredd brist på arbetskraft i norra Sverige.....	7
1.4 Anställningsplanerna kvar på en lägre nivå.....	9
2 Motståndskraftig arbetsmarknad i stora delar av landet	10
2.1 Arbetslösheten minskade i samtliga län	10
2.2 Stora skillnader mellan länen i norr och söder.....	11
2.2.1 Skåne hade svagast utveckling av storstadslänet	12
2.2.2 Fortsatt stora minskningar på Gotland och i norr	12
2.2.3 Positiv utveckling i stora delar av Mellansverige	13
2.2.4 Svagare utveckling i Gävleborg, Östergötland och Dalarna.....	14
2.2.5 Utvecklingen har bromsat in i södra Sverige	14
2.3 Långtidsarbetslösheten väntas öka under prognosperioden.....	15
2.4 Minskat antal arbetslösa med svagare konkurrensförmåga	17
2.5 Lokala arbetsmarknadsregioner	18
3 Arbetslösheten börjar öka under 2023.....	21
3.1 Stora regionala skillnader i utvecklingen på arbetsmarknaden	21
3.2 Låga arbetslöshetsnivåer i norr fortsätter att sjunka.....	23
4 Svag sysselsättningstillväxt under 2023	25
4.1 Sysselsättningen utvecklas svagt under prognosperioden.....	25
4.2 Förvärvsintensiteten slutar att öka under 2023	26
5 Länens demografi och arbetsmarknad	28
5.1 Ojämnt fördelad befolkningstillväxt	28
5.2 Länens branschammansättning ger skilda förutsättningar	29
6 Utmaningar på arbetsmarknaden	31
6.1 Högre långtidsarbetslöshet under försämrade konjunktur.....	31
6.2 Utbredd kompetensförsörjningsproblematik, särskilt i norr	32
6.3 Utmanande demografi i många regioner.....	33
7 Bilagor.....	35
7.1 Bilaga 1. Tabeller.....	35
7.2 Bilaga 2. Arbetsförmedlingens prognoser	39
7.3 Bilaga 3. Om Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik.....	42
7.4 Bilaga 4. Förteckning över fördjupningar.....	45

Sammanfattning

Pressad svensk ekonomi under 2023

En hög inflationstakt och ett höjt ränteläge pressar både hushåll och företag, och näringslivets efterfrågeförväntningar är kvar på en låg nivå. Den pressade ekonomin märks av i hela landet, med särskild tyngdpunkt på landets södra delar, medan påverkan i norra Sverige bedöms bli mildare. Trots det försvagade ekonomiska läget är arbetsmarknaden överraskande stark. Många arbetsgivare upplever fortsatt brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens. Bristproblematiken finns i hela landet, men är som mest omfattande i landets norra delar.

Arbetsmarknaden är hittills stark

Under inledningen av 2023 har arbetsmarknaden fortsatt att vara stark trots den svagare konjunkturen, i riket var arbetslösheten i maj den lägsta sedan 2009. Mellan första kvartalet 2022 och samma kvartal 2023 har arbetslösheten minskat i samtliga län, däremot har nedgången bromsat in i södra Sverige och några län har haft ökad arbetslöshet under det senaste halvåret. Antalet långtidsarbetslösa var också lägre första kvartalet 2023 jämfört med första kvartalet 2022 i alla län. De som varit utan arbete i minst 24 månader minskade inte i samma utsträckning och i flera län är antalet fortfarande högre än innan pandemin.

Arbetslösheten ökar under prognosperioden

Under 2023 och början av 2024 väntas antalet inskrivna arbetslösa öka som en följd av den svagare konjunkturen. Utvecklingen kommer skilja sig åt i landet och hårdast kommer södra Sverige att drabbas. I norra Sverige kommer de stora satsningarna inom industrin leda till att länen klarar sig bra de kommande åren och i kombination med den redan utbredda arbetskraftsbristen leder det till att antalet inskrivna arbetslösa väntas sjunka ytterligare från redan låga nivåer. Under 2024 väntas Västerbotten ha den lägsta arbetslöshetsnivån, följt av Norrbotten och Jämtland. Högst nivå väntas i Skåne, följt av Södermanland och Gävleborg.

Stora obalanser på arbetsmarknaden

Under prognosperioden väntas långtidsarbetslösheten öka, vilket främst drabbar de som står längre från arbetsmarknaden. I många fall rör det sig om personer som saknar gymnasial utbildning. Samtidigt kvarstår den utbredda bristen på arbetskraft med rätt kompetens. Särskilt svår är bristsituationen i norra Sverige, där befolkningen i arbetsaktiv ålder i flera län minskar samtidigt som de stora satsningarna inom industrin leder till en ökad efterfrågan på arbetskraft. Tudelningen på arbetsmarknaden växer i takt med att kompetenskraven förändras och ställer högre krav på utbildning. För att undvika att fler hamnar i långa tider utan arbete och samtidigt säkra kompetensförsörjningen är det nödvändigt att fler arbetslösa tar del av utbildningsinsatser.

1 Pressad svensk ekonomi under 2023

En hög inflationstakt och ett höjt ränteläge pressar både hushåll och företag, vilket gör att den svenska ekonomin befinner sig i en konjunkturavmattning. Näringslivets efterfrågeförväntningar är kvar på en låg nivå, vilket även lett till relativt låga anställningsplaner. Den pressade ekonomin märks av i hela landet, med särskild tyngdpunkt på landets södra delar. Trots det försvagade ekonomiska läget har arbetsmarknaden varit motståndskraftig hittills under 2023, och många arbetsgivare upplever fortsatt brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens. Bristproblematiken är som mest omfattande i landets norra delar, där arbetsmarknadens motståndskraft är som allra starkast.

1.1 Hög inflation fortsätter att dämpa konjunkturen

Den svenska ekonomin har bromsat in och Sverige befinner sig i en konjunkturavmattning. Inflationstakten är fortsatt hög, vilket präglar den ekonomiska utvecklingen, även om inflationstoppen ser ut att ha passerats. Det har i sin tur lett till högre räntenivåer vilket pressar såväl hushåll som företag. De höga inflationsnivåerna gör också att regeringens möjligheter till stora och breda stöd begränsas, eftersom sådana stöd skulle riskera att driva på inflationen. Trots det utmanande ekonomiska läget har arbetsmarknaden fortsatt varit motståndskraftig i hela landet hittills under 2023.¹

Under hösten präglades den ekonomiska debatten av utmaningar relaterade till höga elpriser. Elpriserna under vintern nådde dock inte de nivåer som befarades, vilket framför allt har gynnat de södra delarna av Sverige (elområde SE3 och SE4), där priserna generellt sett är högre än i norr. Trots den positiva utvecklingen på energiområdet är det dock fortsatt landets södra delar som pressas tydligast i det rådande ekonomiska läget. Bostadspriserna, och därmed även hushållens skuldsättning, är som högst i storstadsområdena i södra Sverige. Det innebär att dessa delar av landet prövas särskilt av det höga ränteläget. De ökade boendekostnaderna leder tillsammans med en negativ reallöneutveckling till att hushållens konsumtionsutrymme minskar. Det spelar särskilt stor roll i län med en utbredd privat tjänstesektor, i synnerhet där sällanköpshandeln är stor. Den privata tjänstesektorn är som störst i storstadslänen, men även i Östergötland, Halland och Uppsala län arbetar hög andel i sektorn. Det höga ränteläget påverkar också byggindustrin negativt eftersom det senaste årets lägre bostadspriser i kombination med ökade byggkostnader leder till fallande byggplaner. Under det första kvartalet 2023 påbörjades byggandet av hälften så många bostäder som under samma period 2022. Minskningen var lika omfattande i såväl storstadsregioner som i övriga riket.²

Inom industrin har stämmningsläget hållits uppe relativt väl trots de försämrade ekonomiska utsikterna. En bidragande orsak är att en svag svensk krona gjort att svenska produkter blivit relativt sett billigare på den internationella marknaden,

¹ Läs mer om den ekonomiska utvecklingen i *Arbetsmarknadsutsikterna våren 2023*, Arbetsförmedlingen analys 2023:8.

² Källa: SCB, byggande och bebyggelse.

vilket gynnat den svenska exporten. Län med en stark exportindustri har därför gynnats hittills under 2023, medan län med en högre andel småföretag med ett större fokus på den inhemska marknaden inte kunnat dra samma fördelar av kronkursen. I industrisektorn pågår också omfattande satsningar på den snabbväxande gröna industrin, framför allt i norra Sverige. Det driver på efterfrågan på arbetskraft i branschen, och bidrar till det relativt positiva stämningläget hittills under 2023. Även försvarsindustrin har märkt av en ökad efterfrågan, till följd av det osäkra omvärldsläget som följer av Rysslands invasion av Ukraina.³

Arbetsförmedlingen delar Konjunkturinstitutets bedömning att svensk ekonomi ser en tydlig konjunkturavmattning under 2023. Totalt sett väntas BNP minska under helåret 2023. Detta är något som väntas drabba hela landet, men med särskild tyngdpunkt på landets södra delar. I takt med att inflationen fortsätter falla och att utsikterna för penningpolitiken kan lättas något väntas BNP kunna öka svagt 2024.⁴

1.2 Fortsatt svaga efterfrågeförväntningar

Näringslivets förväntningar på den framtida efterfrågan på varor och tjänster är fortsatt låga. Vårens enkätundersökning med privata arbetsgivare, som ligger till grund för Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator⁵, visar att samtliga län har efterfrågeförväntningar under det normala.⁶ Majoriteten av länen har indexvärden på mellan 80 och 90, vilket visar på en mycket svag förväntan om framtida efterfrågan. De tre län som avviker mest från den breda bilden är Norrbottens, Västerbottens samt Västernorrlands län, med indexvärden på 93, 93 respektive 94. Även i dessa län är stämningläget alltså dämpat, men i lägre utsträckning än i övriga delar av landet. De stora satsningarna i de gröna industrierna i norr bidrar sannolikt till att höja efterfrågan i länen. De regionala skillnaderna är relativt små och det mindre urvalet gör osäkerheten större på regional- än på riksnivå, så slutsatser bör dras med viss försiktighet.

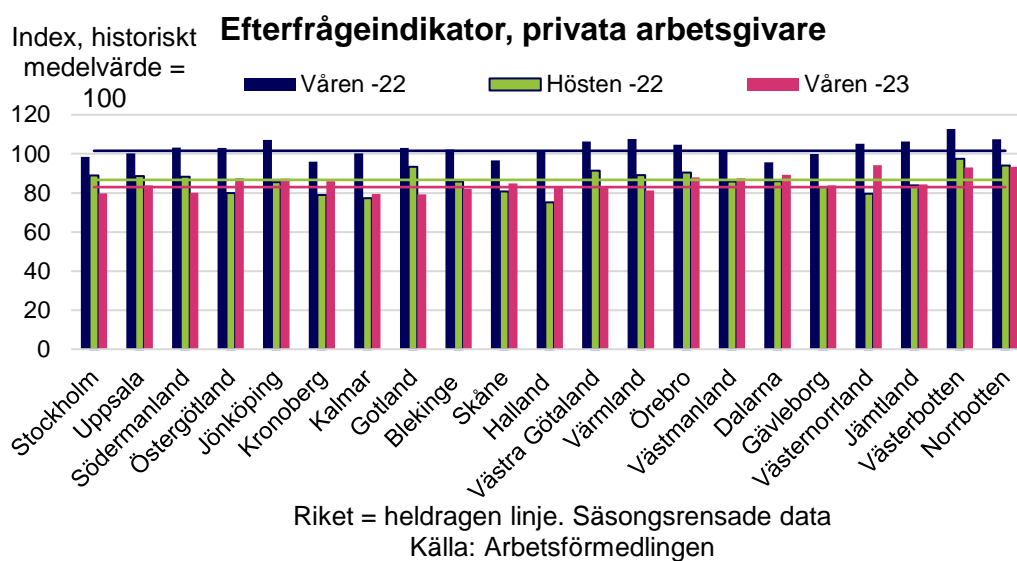
---

³ Läs mer om försvarssatsningarna på sidan 26.

⁴ Konjunkturläget mars 2023, Konjunkturinstitutet.

⁵ Se bilaga 2.

⁶ Efterfrågeindikatorns index är normaliserat kring värdet 100. En nivå över 100 indikerar en högre förväntning på framtida efterfrågenivåer i länet än normalt, och vice versa.

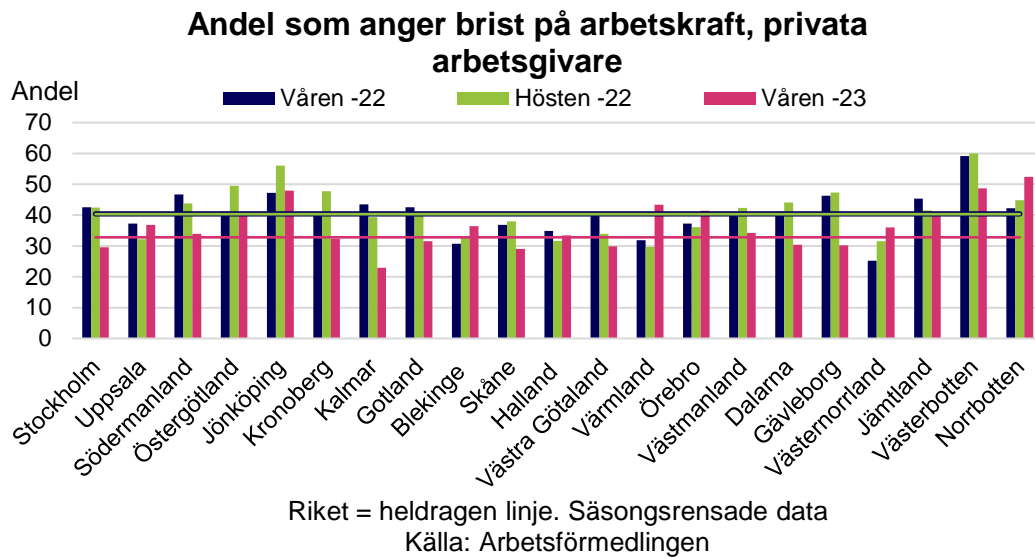

1.3 Utbredd brist på arbetskraft i norra Sverige

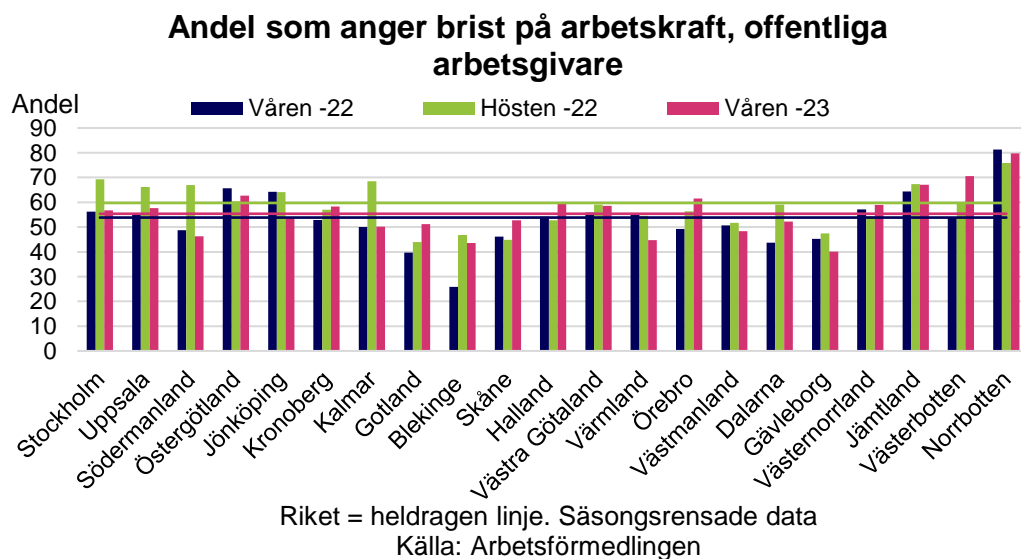
Under hela 2022 präglades arbetsmarknaden av en omfattande brist på arbetskraft med rätt kompetens. Till följd av det dämpade stämningsläget i ekonomin har bristsituationen dämpats något under 2023, men bristtalen på riksnivå är i vårens undersökning fortsatt över det historiska genomsnittet både bland offentliga och privata arbetsgivare.⁷

Allra mest omfattande är bristsituationen i norra Sverige. I Västerbottens och Norrbottens län uppgav hälften av de privata arbetsgivarna att de upplevt bristproblematik vid rekryteringar, vilket kan jämföras med var tredje arbetsgivare på riksnivå. Bland de offentliga arbetsgivarna uppgav sju respektive åtta av tio arbetsgivare i samma län att de upplevt brist på rätt kompetens vid rekryteringar, jämfört med drygt hälften av de offentliga arbetsgivarna på riksnivå. De senaste årens omfattande investeringar i den gröna industrin har bidragit till att öka efterfrågan på arbetskraft i länen. Samtidigt är arbetslöshetsnivåerna i Västerbotten och Norrbotten bland de lägsta i landet, och den väntade befolkningsutvecklingen i länen är inte tillräcklig för att tillgodose behoven av arbetskraft.

⁷ Läs mer om bristen på arbetskraft i *Arbetsmarknadsutsikterna våren 2023*, Arbetsförmedlingen analys 2023:8.

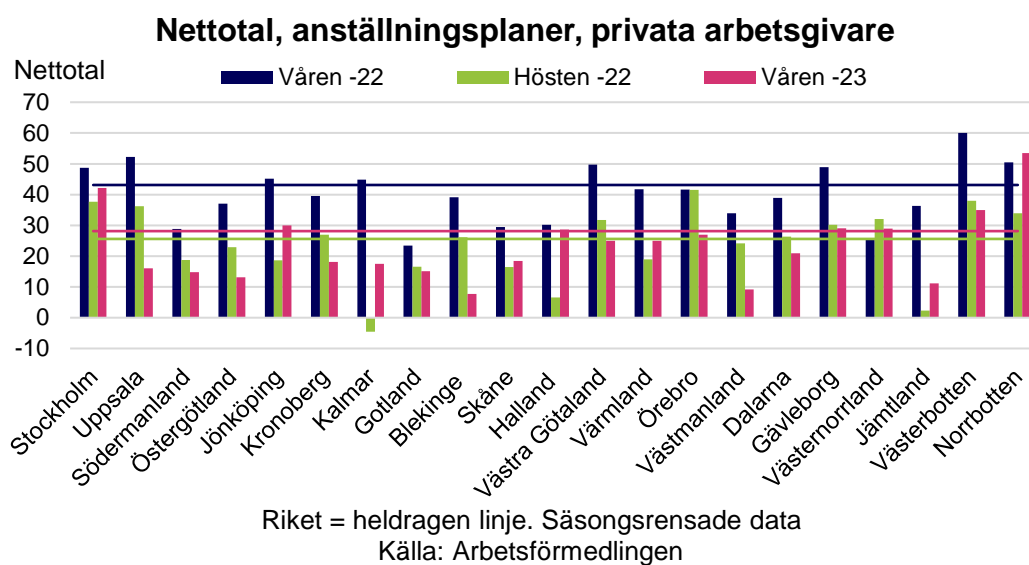
Bortsett från Västerbotten och Norrbotten är Jönköping och Värmland de län där den högsta andelen privata arbetsgivare anger brist på arbetskraft med rätt kompetens. Jönköping är det län där industrin står för den högsta andelen av sysselsättningen, vilket kan bidra till de relativt höga bristtalen. Bland de offentliga arbetsgivarna är Jämtland och Östergötland län med höga bristtal. Även om problematiken med brist på arbetskraft med rätt kompetens är som störst i norra Sverige, så finns en bristsituation i hela landet. I alla län utom Kalmar är bristtalet i näringslivet högre än länets historiska genomsnitt. I offentlig sektor har 18 av 21 län bristtal över det historiska genomsnittet. Även i län där den lägsta andelen av arbetsgivarna uppger brist upplever minst var fjärde privata och fyra av tio offentliga arbetsgivare en brist på arbetskraft med rätt kompetens vid rekryteringar. Osäkerheten är större på regional- än på riksnivå, så jämförelser mellan olika län bör göras med viss försiktighet. Klart är dock att den stora bristen på arbetskraft visar på att det finns stora obalanser på arbetsmarknaden mellan vad arbetsgivarna efterfrågar och de arbetslösas kompetenser. Det kan hämma den framtida sysselsättningsutvecklingen.

1.4 Anställningsplanerna kvar på en lägre nivå

Näringslivets anställningsplaner befinner sig precis som i höstens undersökning på en nivå under det historiska genomsnittet.⁸ Precis som i övriga delar av arbetsgivarundersökningen utmärker sig länen i norra Sverige. Nettotalen⁹ är höga i Västerbottens och framför allt Norrbottens län, som tillsammans med Stockholms län är de län där näringslivets anställningsplaner är mest expansiva trots det försvagade ekonomiska läget. I Stockholms angränsande län Uppsala, Södermanland och Östergötland är däremot anställningsplanerna lägre, precis som i stora delar av södra Sverige. Även i Västmanlands och Jämtlands län är anställningsplanerna låga bland de privata arbetsgivarna.

⁸ Läs mer om anställningsplaner för olika näringsgrenar i *Arbetsmarknadsutsikterna våren 2023*, Arbetsförmedlingen analys 2023:8.

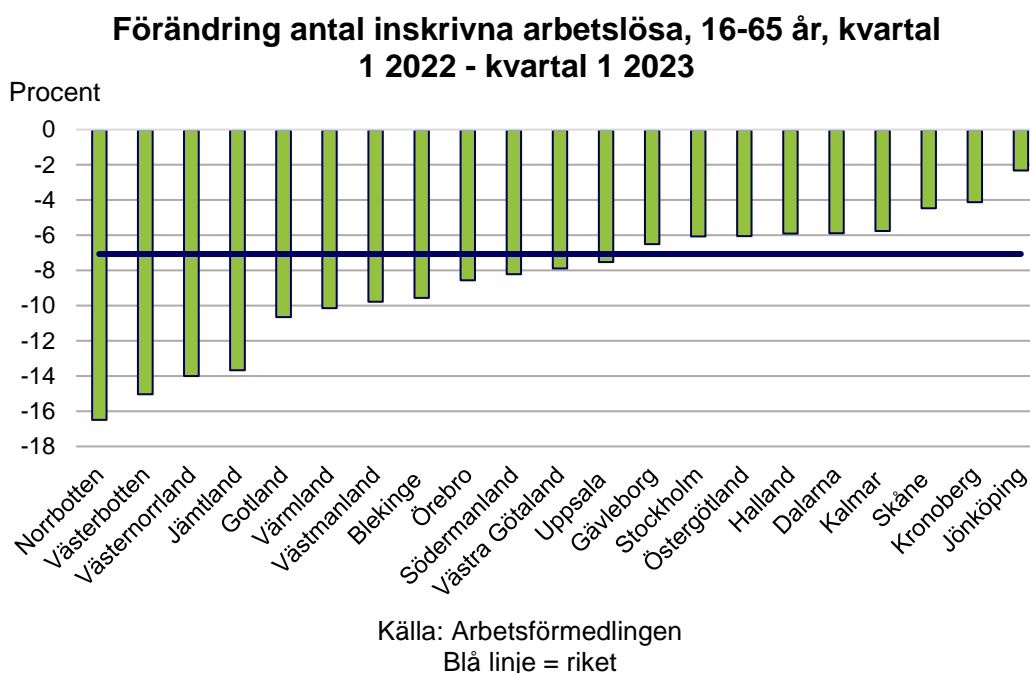
⁹ Nettotalet beräknas som skillnaden mellan andelen arbetsställen som räknar med ett ökat antal anställda och andelen som räknar med ett minskat antal anställda.

2 Motståndskraftig arbetsmarknad i stora delar av landet

Trots det försämrade ekonomiska läget har arbetsmarknaden hittills haft en utveckling som varit starkare än förväntat. Antalet inskrivna arbetslösa var lägre under första kvartalet 2023 än första kvartalet 2022 i samtliga län. Det har emellertid skett en liten ökning i några län i södra Sverige under det senaste halvåret vilket tyder på att det försämrade ekonomiska läget börjat få effekt i delar av landet. Samtidigt har arbetslösheten i norra Sverige fortsatt minska från nivåer som redan var mycket låga.

2.1 Arbetslösheten minskade i samtliga län

Under det senaste året har arbetslösheten i landet fortsatt att minska och i samtliga län var antalet inskrivna arbetslösa färre första kvartalet 2023 och samma kvartal 2022. Även långtidsarbetslösa och arbetslösa med svagare konkurrensförmåga¹⁰ minskade i alla län. Antalet arbetslösa ungdomar (18-24 år) ökade i Jönköpings län, men i alla andra län minskade även denna grupp. Under det senaste halvåret har dock flera län i södra Sverige erfarit en liten ökning av antalet inskrivna arbetslösa, medan minskningarna har fortsatt i norra Sverige.

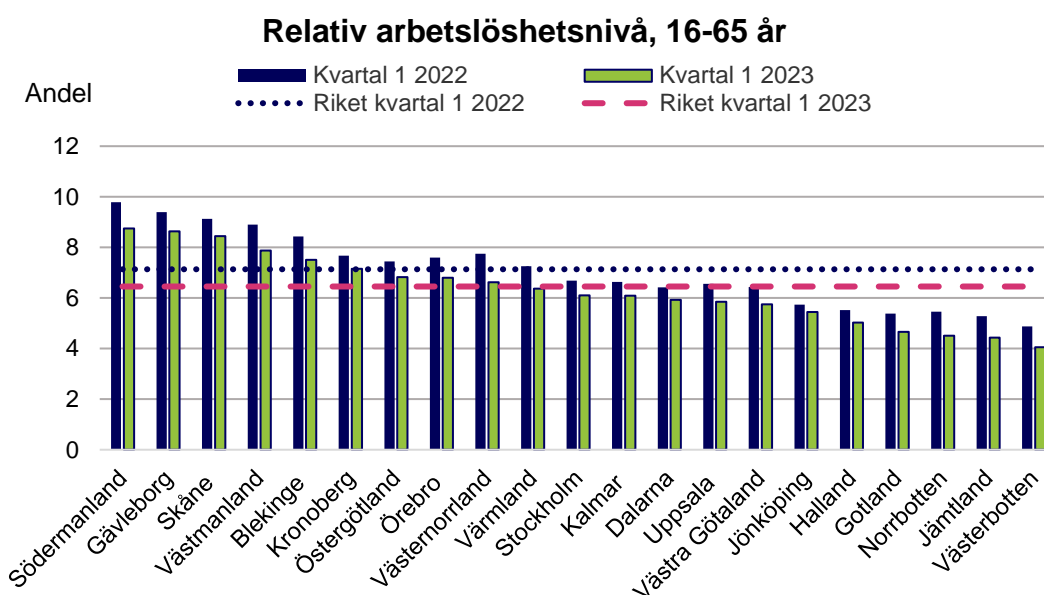

Det senaste året har skillnaderna i utvecklingen varit stor mellan landets södra och norra delar. I norra Sverige har arbetsmarknaden fortsatt att vara starkast, vilket till

¹⁰ Till grupper med svagare konkurrensförmåga räknas individer som hör till en eller flera av grupperna äldre (55-65 år), utomeuropeiskt födda, personer som saknar utbildning på gymnasienivå samt personer som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

stor del är en följd av de investeringar som görs i industrin. Samtidigt är det främst län i södra Sverige som haft en svag nedgång av arbetslösheten, medan de flesta länen i Mellansverige haft en utveckling i linje med den i riket.

Västerbotten, Norrbotten och Jämtland har haft en mycket positiv utveckling under det senaste året och är dessutom de län som hade de lägsta relativa arbetslöshetsnivåerna¹¹ under första kvartalet 2023. Högst arbetslöshetsnivåer i riket har Södermanland, Gävleborg och Skåne. Samma län hade också högst nivåer under första kvartalet 2022. Skåne är ett av de län som haft långsammast minskningstakt av antalet arbetslösa under det senaste året, medan Gävleborg haft en minskning strax under riksgenomsnittet och Södermanland strax över riksgenomsnittet.

Källa: Arbetsförmedlingen och SCB

2.2 Stora skillnader mellan länen i norr och söder

I det här avsnittet beskrivs hur utvecklingen av arbetsmarknaden sett ut i respektive län. Den första delen handlar om storstadslänen Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Sedan presenteras de län som haft de mest omfattande minskningarna av antalet inskrivna arbetslösa, vilket är länen i norr samt Gotland. Därefter beskrivs utvecklingen i sex län som också haft större minskningar än riksgenomsnittet och som alla ligger i Mellansverige, följt av tre län som också ligger i Mellansverige men som har haft en sämre utveckling än riket i genomsnitt. Den sista delen handlar om länen i södra Sverige, som efter flera starka år nu haft ett svagare år.

¹¹ Inskrivna arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften

2.2.1 Skåne hade svagast utveckling av storstadslänen

Under det senaste året har antalet inskrivna arbetslösa minskat i alla tre storstadslänen, däremot hör inget av länen till de som klarat sig allra bäst. Utvecklingen har varit svagast i Skåne, vilket följer det generella geografiska mönstret där det gått sämre i södra Sverige. Även Stockholms län har haft en utveckling som är något svagare än riksgenomsnittet. Västra Götaland har klarat sig bäst av storstadslänen, där har minskningarna varit störst för såväl det totala antalet inskrivna arbetslösa som för långtidsarbetslösa, arbetslösa ungdomar och arbetslösa med svagare konkurrenskraft. Under det senaste halvåret har antalet inskrivna arbetslösa ökat något i Skåne, medan Västra Götaland och Stockholm har haft minskningar.

I Västra Götaland och Skåne har antalet arbetslösa som varit inskrivna i minst 24 månader minskat mer än i riket, men de har bara minskat svagt i Stockholms län. Den sämre utvecklingen i Stockholm beror på att återhämtningen efter pandemin var långsammare i länet. Där är långtidsarbetslösheten fortfarande på en något högre nivå än under första kvartalet 2020 vid pandemins inledning.

Förändring antal inskrivna arbetslösa, 16-65 år, kvartal 1 2022 – kvartal 1 2023¹²

Län	Antal inskrivna arbetslösa	Unga (18-24 år)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 12 månader)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 24 månader)	Arbetslösa med svagare konkurrensförmåga
Västra Götaland	-8%	-11%	-23%	-15%	-8%
Stockholm	-6%	-9%	-18%	-2%	-6%
Skåne	-4%	-5%	-16%	-12%	-5%
Riket	-7%	-9%	-18%	-10%	-7%

Källa: Arbetsförmedlingen

2.2.2 Fortsatt stora minskningar på Gotland och i norr

Antalet arbetslösa har fortsatt att minska i de nordligaste länen och på Gotland. Arbetslöshetsnivån var i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och på Gotland lägre än fem procent under första kvartalet 2023 och de var också de fyra länen som hade allra lägst relativ arbetslöshetsnivå i landet. Västernorrland har haft en mycket stark utveckling under det senaste året, men den relativa arbetslöshetsnivån är fortsatt något högre än riksgenomsnittet.

Alla dessa län hade en nedgång av arbetslösheten som var större än den genomsnittliga i riket mellan första kvartalet 2022 och samma kvartal 2023, även i undergrupperna. På Gotland har utvecklingen däremot bromsat in under 2023. Även antalet långtidsarbetslösa minskade mer än i riket i de här länen förutom Jämtland.

¹² Med anledning av att åldersgränsen för garantipension i Sverige höjdes med ett år vid årsskiftet 2022/2023 har Arbetsförmedlingen utökat åldersintervallet i månadsstatistiken som publiceras samt även i prognosberäkningarna för inskrivna arbetslösa. Detta innebär att åldersspannet från och med januari 2023 avser inskrivna arbetslösa i åldrarna 16-65 år jämfört mot tidigare 16-64 år. Läs mer om omläggningen i *Arbetsmarknadsutsikterna våren 2023*, Arbetsförmedlingen analys 2023:8

Jämtland är dock ett av länen med allra lägst andel av de arbetslösa som har långa inskrivningstider, så nedgången sker från en låg nivå.

Utvecklingen ser alltså fortfarande positiv ut i de nordliga länen, som dock fortsatt har kompetensförsörjningsproblematik då det finns många lediga jobb och få arbetslösa, framför allt med efterfrågade kompetenser.

Förändring antal inskrivna arbetslösa, 16-65 år, kvartal 1 2022 – kvartal 1 2023

Län	Antal inskrivna arbetslösa	Unga (18-24 år)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 12 månader)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 24 månader)	Arbetslösa med svagare konkurrensförmåga
Norrbotten	-16%	-20%	-22%	-14%	-16%
Västerbotten	-15%	-17%	-22%	-15%	-13%
Västernorrland	-14%	-17%	-22%	-15%	-13%
Jämtland	-14%	-14%	-17%	-5%	-13%
Gotland	-11%	-19%	-30%	-20%	-9%
Riket	-7%	-9%	-18%	-10%	-7%

Källa: Arbetsförmedlingen

2.2.3 Positiv utveckling i stora delar av Mellansverige

I stora delar av Mellansverige har arbetslösheten minskat mer än i riket under det senaste året. Södermanland och Västmanland har relativa arbetslöshetsnivåer som är högre än i riket, medan Örebro och Värmland ligger på nivåer som är nära riksgenomsnittet. Uppsala har en arbetslöshetsnivå som är något lägre än i riket, men har under pandemin sett en större ökning än genomsnittet och samtidigt haft en långsammare återhämtning. Länet har haft en något starkare utveckling än riksgenomsnittet under det senaste året och har nu kommit tillbaka till den arbetslöshetsnivån som rådde innan pandemin. Däremot har utvecklingen bromsat in i Uppsala under det senaste halvåret, samtidigt som minskningarna av antalet arbetslösa fortsatt i resterande län.

Förändring antal inskrivna arbetslösa, 16-65 år, kvartal 1 2022 – kvartal 1 2023

Län	Antal inskrivna arbetslösa	Unga (18-24 år)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 12 månader)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 24 månader)	Arbetslösa med svagare konkurrensförmåga
Värmland	-10%	-14%	-12%	0%	-7%
Västmanland	-10%	-17%	-20%	-10%	-9%
Örebro	-9%	-18%	-19%	-13%	-9%
Södermanland	-8%	-13%	-14%	-5%	-9%
Uppsala	-8%	-10%	-16%	-5%	-9%
Riket	-7%	-9%	-18%	-10%	-7%

Källa: Arbetsförmedlingen

2.2.4 Svagare utveckling i Gävleborg, Östergötland och Dalarna

I tre av länen i Mellansverige, Gävleborg, Östergötland och Dalarna, var utvecklingen på arbetsmarknaden något svagare än i riket. I länen var utvecklingen för arbetslösa unga sämre än i riket, i Gävleborg minskade de med bara en procent vilket kan jämföras med nio procent på riksnivå. Det totala antalet inskrivna arbetslösa och antalet med svagare konkurrensförmåga minskade i samma takt i Gävleborg som i riket. I Dalarna och Östergötland var minskningstakten något lägre.

Antalet långtidsarbetslösa minskade svagare än i riket i alla tre länen. De arbetslösa som varit utan arbete i över 24 månader ökade med en procent i Dalarna. I Gävleborg minskade de svagare än i riket och i Östergötland mer än i riket. I alla tre länen är andelen av de arbetslösa som varit utan arbete mer än 12 månader högre än den är i riket.

Gävleborg har näst högst relativ arbetslöshet i riket och Östergötland ligger något högre än riksgenomsnittet. Dalarna däremot har en något lägre arbetslöshetsnivå än riket. Gemensamt för de tre länen är att de har en relativt hög andel av de sysselsatta som arbetar inom industri, vilket är en bransch som påverkas mycket av konjunkturen i omvärlden.

Förändring antal inskrivna arbetslösa, 16-65 år, kvartal 1 2022 – kvartal 1 2023

Län	Antal inskrivna arbetslösa	Unga (18-24 år)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 12 månader)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 24 månader)	Arbetslösa med svagare konkurrensförmåga
Gävleborg	-7%	-1%	-14%	-7%	-7%
Östergötland	-6%	-6%	-16%	-12%	-6%
Dalarna	-6%	-7%	-10%	1%	-6%
Riket	-7%	-9%	-18%	-10%	-7%

Källa: Arbetsförmedlingen

2.2.5 Utvecklingen har bromsat in i södra Sverige

Under pandemin och den efterföljande återhämtningen klarade sig länen i södra Sverige generellt mycket bra, men under det senaste året har nedgången av arbetslösheten bromsat in. Jönköpings län har haft den svagaste nedgången av antalet inskrivna arbetslösa sett till riket och antalet unga arbetslösa har dessutom ökat. Även i Kronoberg, Kalmar och Halland har utvecklingen generellt sett varit sämre än i riket som helhet. Blekinge och Kronoberg hör till de län som har klart högre arbetslöshetsnivå än riket, medan Kalmar, Halland och Jönköping har nivåer som är lägre än i riket.

Blekinge sticker ut som det enda länet i södra Sverige där antalet inskrivna arbetslösa minskat mer än riksgenomsnittet. En hög andel av de sysselsatta i Blekinge arbetar inom offentlig sektor, vilket är en mindre konjunkturkänslig bransch och kan bidra till en mer motståndskraftig arbetsmarknad. Länet har också flertalet industrier som gynnas av den svagare kronkursen.

Samtidigt som flera av länen i södra Sverige har haft en svag utveckling av inskrivna arbetslösa så har det skett omfattande minskningar av långtidsarbetslösheten i alla länen. Eftersom utvecklingen var god i länen under pandemin och den efterföljande återhämtningen så har de inget stort inflöde av långtidsarbetslösa, vilket kan komma att ändras om länen nu får en sämre utveckling.

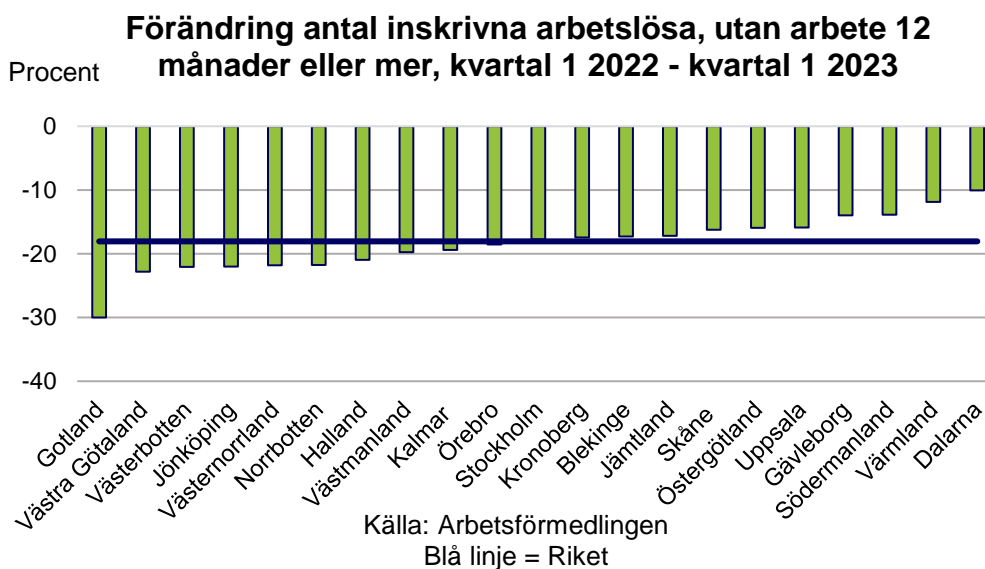
Förändring antal inskrivna arbetslösa, 16-65 år, kvartal 1 2022 – kvartal 1 2023

Län	Antal inskrivna arbetslösa	Unga (18-24 år)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 12 månader)	Långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än 24 månader)	Arbetslösa med svagare konkurrensförmåga
Blekinge	-10%	-11%	-17%	-13%	-9%
Halland	-6%	-2%	-21%	-15%	-8%
Kalmar	-6%	-8%	-19%	-16%	-6%
Kronoberg	-4%	-4%	-17%	-9%	-5%
Jönköping	-2%	6%	-22%	-20%	-4%
Riket	-7%	-9%	-18%	-10%	-7%

Källa: Arbetsförmedlingen

2.3 Långtidsarbetslösheten väntas öka under prognosperioden

Utvecklingen av långtidsarbetslösheten följer ofta den för inskrivna arbetslösa, men med en eftersläpning. Arbetsmarknaden har under de senaste åren varit stark, vilket lett till att långtidsarbetslösheten i riket fortsatt minska. Första kvartalet 2023 var antalet inskrivna arbetslösa som varit utan arbete i minst 12 månader 18 procent färre än de var under första kvartalet 2022. När arbetsmarknaden nu försvagas i flera län är risken stor att långtidsarbetslösheten ökar under prognosperioden.

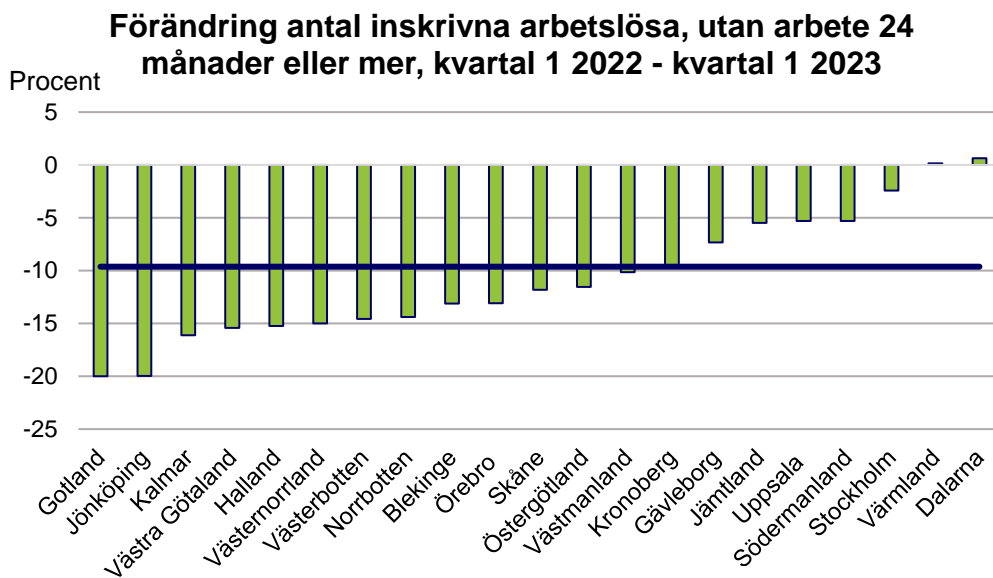

Långtidsarbetslösheten är nu lägre än innan pandemin i alla län förutom Dalarna, Uppsala, Stockholm och Värmland. Dalarna och Värmland är de län som haft den

svagaste utvecklingen mellan första kvartalet 2022 och samma kvartal 2023, följt av flertalet andra län i Mellansverige. Flera län både i södra och norra Sverige har haft större minskningar. De län som haft den starkaste utvecklingen är Gotland, Västra Götaland och Västerbotten.

Antalet inskrivna arbetslösa som varit utan arbete i minst 24 månader minskade med tio procent i riket. Alla län förutom Värmland och Dalarna hade färre som varit arbetslösa minst 24 månader under första kvartalet 2023 jämfört med samma period föregående år. Eftersom de länen också har haft en relativ svag utveckling för de som varit utan arbete i minst 12 månader finns det en risk att det även framöver är många som fastnar i långtidsarbetslöshet under längre tid.

Det är generellt ett liknande mönster för arbetslösa i minst 24 månader som för arbetslösa i minst 12 månader. Även för den här gruppen är det Gotland som haft den största minskningen, följt av Jönköping och Kalmar län. Dessa län klarade pandemin och den efterföljande återhämtningen bra och därför är inflödet i långtidsarbetslösheten fortfarande litet. Däremot har utvecklingen under det senaste året bromsat in i Jönköping och Kalmar. Det finns därför en risk att den goda utvecklingen av långtidsarbetslösheten mattas av och vänder uppåt under prognosperioden.

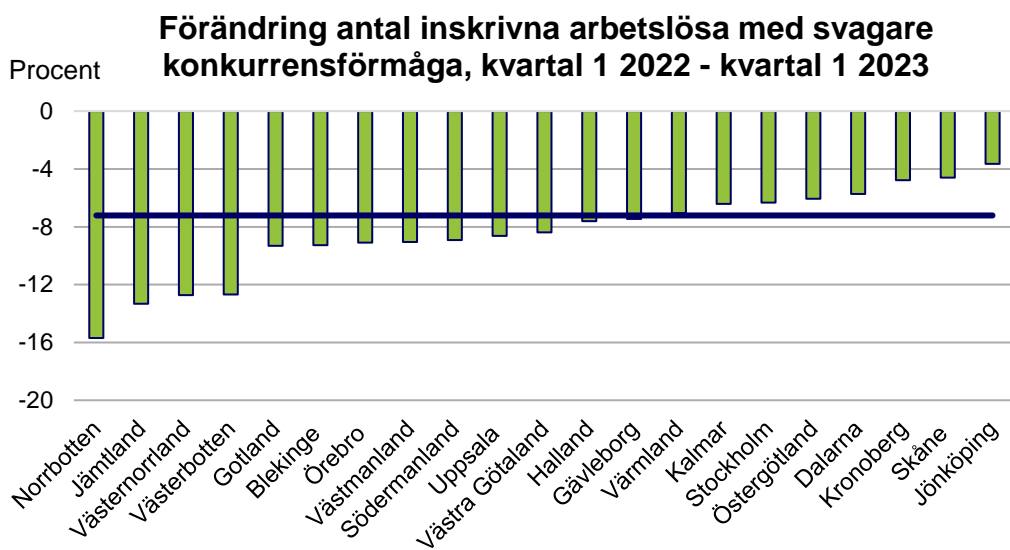
Källa: Arbetsförmedlingen
Blå linje = Riket

Under första kvartalet 2023 var det i riket 43 procent av de inskrivna arbetslösa som hade varit utan arbete i 12 månader eller mer. Det generella mönstret är att länen som har en hög andel långtidsarbetslösa också har en hög relativ arbetslöshetsnivå. Den högsta andelen långtidsarbetslösa har Södermanland, följt av Kronoberg och Värmland. Lägst andelen långtidsarbetslösa har Gotland, följt av Jämtland och Jönköping. Dessa län har alla klart lägre relativa arbetslöshetsnivåer än riket.

2.4 Minskat antal arbetslösa med svagare konkurrensförmåga

Sedan första kvartalet 2022 har antalet inskrivna arbetslösa som tillhör grupper som Arbetsförmedlingen bedömer ha en svagare konkurrensförmåga på arbetsmarknaden¹³ minskat med sju procent. Det är en minskning som ligger i linje med den som skett för det totala antalet inskrivna arbetslösa.

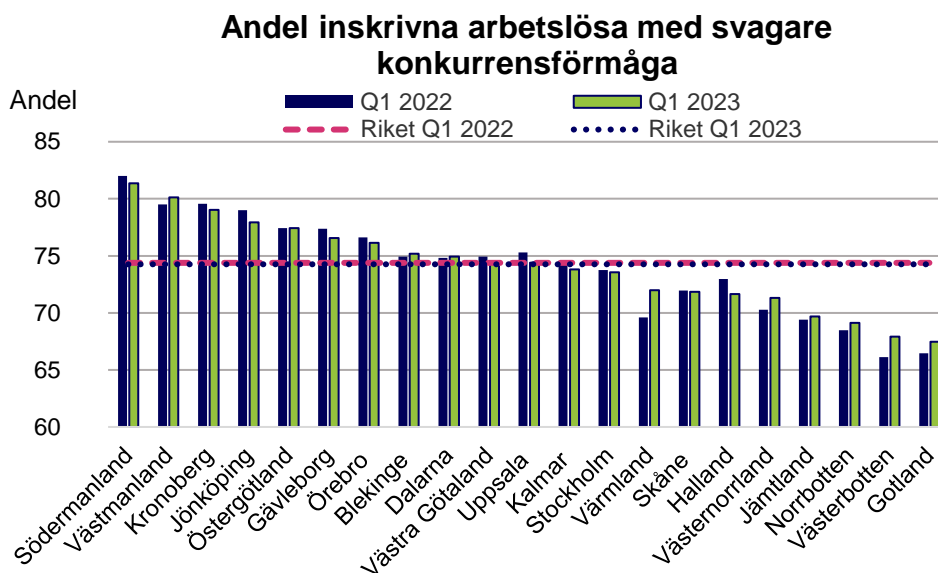

Källa: Arbetsförmedlingen
Blå linje = riket

Även för den här gruppen har de största minskningarna skett i norra Sverige, där Norrbotten hade den allra starkaste utvecklingen. Jönköping, Skåne och Kronoberg är de län som haft den lägst minskningen och de var också de tre län som hade svagast utveckling för det totala antalet inskrivna arbetslösa.

Andelen av de inskrivna arbetslösa som har en svagare konkurrenskraft är generellt högre i län som har en hög relativ arbetslöshetsnivå. Andelen var på samma nivå under första kvartalet 2023 som ett år tidigare, den har ökat i vissa län och minskat i andra. Ett generellt mönster är att andelen har ökat i län som har haft en stor minskning av antalet inskrivna arbetslösa och att andelen minskat i län som haft en sämre utveckling. Det tyder på att när arbetsmarknaden är stark så gynnas de som står närmare arbetsmarknaden och kommer snabbare tillbaka i arbete, medan de med svagare konkurrensförmåga är kvar utan arbete. Det kan också innebära att det finns ett bredare inflöde när det går sämre på arbetsmarknaden som gör att även de som är etablerade på arbetsmarknaden drabbas.

¹³ Till de som bedöms ha svagare konkurrensförmåga räknas personer som saknar en gymnasial utbildning, äldre (över 55 år), utomeuropeiskt födda och/eller personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Det finns variationer mellan individer och att personer som ingår i en eller flera av dessa grupper kan ha liknande möjligheter som en person som inte ingår i någon av grupperna att få en fast förankring på arbetsmarknaden. En individ kan tillhöra flera grupper med svag konkurrensförmåga, och dubbelräknas inte i statistiken.

2.5 Lokala arbetsmarknadsregioner

Som ett komplement till län kan lokala arbetsmarknadsregioner (LA-regioner)¹⁴ användas för att analysera regional utveckling, eftersom kommunerna inom länen inte alltid tillhör samma arbetsmarknadsregion. Skillnaderna i utvecklingen mellan LA-regionerna visar att situationen på arbetsmarknaden kan se mycket olika ut även inom ett län.

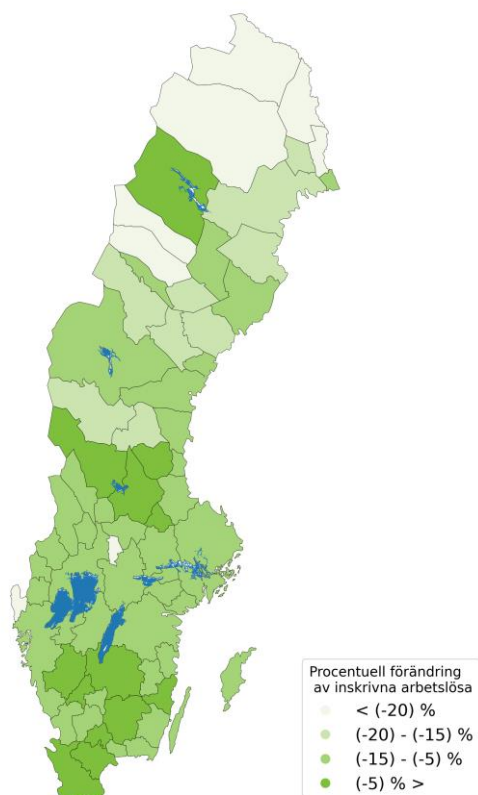
Även när LA-regionerna studeras är det tydligt att arbetsmarknaden är starkast i norra Sverige. Pajala, Vilhelmina och Övertorneå hade de största minskningarna av arbetslösa under det senaste året, i de regionerna var minskningen 25 procent eller mer. Pajala och Övertorneå ligger i Norrbottens län och Vilhelmina ligger i Västerbottens län, som båda är län som haft en mycket positiv utveckling under året. Även Strömstad i Västra Götalands län har haft en stor minskning av antal inskrivna arbetslösa.

Antalet inskrivna arbetslösa minskade i alla LA-regioner förutom två mellan första kvartalet 2022 och första kvartalet 2023. I Gislaved-Gnosjö och Arjeplog var det istället en liten ökning. Dessa två LA-regioner har tidigare haft en mycket god utveckling och sedan första kvartalet 2021 har de haft stora minskningar. Dessutom har de låga arbetslöshetsnivåer. Arjeplog hade en relativ arbetslöshetsnivå på 3,6

¹⁴ Lokala arbetsmarknadsregioner fastställs av SCB och baseras på pendlarmönster (enligt RAMS). Syftet med lokala arbetsmarknader är att kunna beskriva arbetsmarknadens funktionssätt för geografiska områden som är relativt oberoende av omvärlden med avseende på utbud och efterfrågan av arbetskraft.

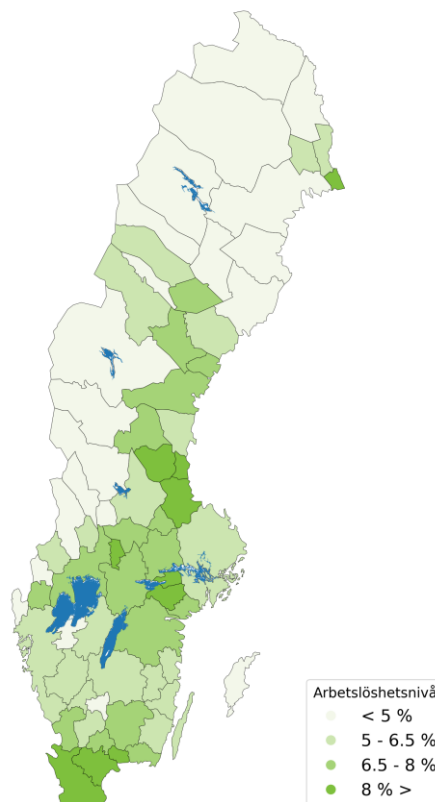
procent och Gislaved-Gnosjö på 5,5 procent. Utvecklingen har även varit svag i Borås, Jönköping och Älmhult.

**Förändring antal inskrivna arbetslösa,
16-65 år, LA-regioner,
Kvartal 1 2022 - kvartal 1 2023**

Källa: Arbetsförmedlingen

**Relativ arbetslöshetsnivå, 16-65 år,
LA-regioner, Kvartal 1 2023**

Källa: Arbetsförmedlingen och SCB (RAMS)

Jönköping och Gislaved-Gnosjö tillhör Jönköpings län och Älmhult tillhör Kronobergs län. Samtliga LA-regioner i de två länen har haft en svagare utveckling än riket. I Västra Götalands län har utvecklingen varierat mer mellan LA-regionerna. I Borås minskade antalet inskrivna arbetslösa med omkring 2 procent medan de i Strömstad minskade med omkring 24 procent, vilket skiljer sig från den genomsnittliga minskningen i Västra Götaland som var 8 procent. Strömstad drabbades hårt under pandemin då gränsen mot Norge var stängd och handeln minskade, men har nu haft en god återhämtning.

Flera regioner har mycket låga relativa arbetslöshetsnivåer. Allra lägst var nivån i två LA-regioner i Norrbottens län, Kiruna och Gällivare som hade 2,4 respektive 2,9 procent. Norrbotten hade fyra LA-regioner med en nivå som var lägre än fyra procent, men länets totala arbetslöshetsnivå dras upp av att Haparanda hade 8,5 procents arbetslöshet. Det är klart högre än snittet i länet som var 4,5 procent och dessutom högre än riksgenomsnittet.

Södermanland och Gävleborg är de län som har högst arbetslöshetsnivåer, men inom länen varierar nivåerna. Eskilstuna, som tillhör Södermanland, hade 11,1 procent arbetslöshet vilket var högst i hela landet. I länet ligger också Nyköping-Oxelösund som hade 7,7 procent. Det är en nivå som visserligen är högre än riksgenomsnittet, men klart lägre än i Eskilstuna. Näst högst nivå i landet, 9,9 procent, hade Söderhamn som tillhör Gävleborgs län. Hudiksvall som tillhör samma län hade 6,1 procent arbetslöshet, vilket är lägre än riksgenomsnittet. Det finns alltså stora skillnader i arbetslöshetsnivåer även inom länen.

Av storstäderna är det Göteborgs LA-region som har den lägsta relativa arbetslöshetsnivån, 5,7 procent, följt av Stockholm-Solna som har 6,1 procent. I Malmö-Lund är den relativa arbetslöshetsnivån 8,4 procent, vilket är klart högre än riksgenomsnittet. Det senaste året har Göteborg haft en utveckling som är något starkare än den i riket medan Stockholm-Solna haft en utveckling som ligger i linje med den i riket och Malmö-Lund haft en minskning av antal arbetslösa som är klart mindre än den i riket. Mönstret stämmer väl överens med det på länsnivå.

3 Arbetslösheten börjar öka under 2023

Arbetsmarknaden har hittills visat motståndskraft i den svagare konjunkturen, men det finns tendenser till en försämrad arbetsmarknad i vissa län.

Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten ökar under andra halvan av 2023 och första halvan av 2024, men nivåerna väntas inte bli så höga som under pandemin. Norra delarna av landet klarar sig bra, medan södra delarna av landet får en svårare period. Under 2024 väntas arbetslösheten vara lägst i Västerbotten och högst i Skåne.

3.1 Stora regionala skillnader i utvecklingen på arbetsmarknaden

Under våren har arbetsmarknaden på riksnivå varit stark trots det ekonomiska läget och arbetslösheten har nått en nivå som är den lägsta sedan 2009.

Arbetsförmedlingen bedömer dock att effekterna av den svagare BNP-utvecklingen kommer att få en negativ påverkan på arbetsmarknaden och arbetslösheten i riket väntas öka under andra halvåret 2023 och första halvan av 2024. Antalet inskrivna arbetslösa väntas i säsongsjusterade siffror vara som högst under mitten av 2024 och sedan börja minska igen i takt med att konjunkturen stärks. Hur konjunkturen utvecklas under prognosperioden är osäkert och påverkas mycket av inflationsutvecklingen. Om inflationen inte sjunker som väntat leder det till lägre reallöner och högre bostadsräntor, vilket minskar hushållens konsumtionsutrymme ytterligare. Det innebär också fortsatta svårigheter för regeringen att ge stöd åt de hushåll och företag som behöver det. Med högre inflationsnivå än väntat kan konjunkturedgången bli allvarligare och arbetslösheten högre.

Hur hårt arbetsmarknaden påverkas av den svagare konjunkturen varierar i landet. Trots det försämrade ekonomiska läget i omvärlden bedöms arbetsmarknaden i norra Sverige fortsatt utvecklas starkt. Efterfrågan på arbetskraft är ännu på en hög nivå i regionen, till följd av de omfattande investeringar som sker i den gröna industrin. I Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland väntas minskningarna vara förhållandevis höga mellan 2022 och 2024. Det är också enbart i de fyra länen som antalet inskrivna arbetslösa väntas vara lägre år 2024 än år 2023. I de fyra länen var andelen som i vårens undersökning angav att de upplevt brist högre än i riket, både bland privata och offentliga arbetsgivare.

I södra Sverige börjar tecken på en försvagad arbetsmarknad att synas, och under prognosperioden väntas antalet inskrivna arbetslösa öka mest i Smålandslänet och i Skåne. Mellan 2022 och 2024 väntas den procentuella ökningen vara störst i Skåne och Kronoberg. Redan nu har det skett en viss ökning av arbetslösheten i de länen. Särskilt känsligt för konjunkturedgång är de industriföretag som producerar sällanköpsvaror, som exempelvis möbler och hemelektronik. Blekinge är det län i södra Sverige som har klarat sig bäst det senaste året och bedöms fortsätta göra det under prognosperioden. I Blekinge finns flera stora industriföretag som verkar på den globala marknaden och därför gynnas av den svagare kronan. Dessutom gör den höga andelen sysselsatta inom offentliga tjänster länet mindre konjunkturkänsligt.

I storstadslänen är hushållen generellt mer belånade och därför mer känsliga för de höjda bostadsräntorna, som leder till att hushållen har mindre pengar kvar för annan konsumtion. Den privata tjänstesektorn är större i städerna och den påverkas i hög utsträckning av hushållens minskade konsumtionsutrymme. Alla tre storstadslän väntas ha en ökning av antalet arbetslösa under prognosperioden. Mellan 2022 och 2024 är Skåne det av storstadslänen som har den största ökningen, vilket delvis är en följd av att det gått sämre i länet under det senaste året. Både Skåne och Stockholm väntas ha ökningarna som är högre än riksgenomsnittet mellan 2023 och 2024, medan Västra Götalands utveckling väntas vara i linje med den i riket.

Antal inskrivna arbetslösa, 16–65 år, helårsgenomsnitt, 2021–2024

Län	2021	2022	P2023	P2024	Förändring procent 2022–2024	Förändring procent 2023–2024
Västernorrland	9 800	8 200	7 300	7 100	-14%	-3%
Västerbotten	7 600	5 800	5 200	5 000	-14%	-3%
Norrbottnen	7 300	5 800	5 200	5 100	-12%	-1%
Jämtland	3 900	3 000	2 700	2 700	-10%	-1%
Dalarna	9 400	8 000	7 700	7 700	-4%	0%
Västmanland	13 400	11 100	10 600	10 800	-3%	1%
Värmland	10 400	8 700	8 200	8 400	-3%	2%
Örebro	12 400	10 500	10 100	10 200	-2%	1%
Blekinge	7 000	5 800	5 600	5 700	-2%	2%
Södermanland	14 800	12 900	12 400	12 700	-2%	2%
Gävleborg	13 700	12 200	11 700	11 900	-2%	2%
Gotland	1 700	1 300	1 200	1 300	0%	3%
Västra Götaland	64 700	51 700	50 700	52 300	1%	3%
Halland	10 200	8 400	8 200	8 500	2%	4%
Östergötland	18 500	16 100	15 800	16 400	2%	4%
Uppsala	13 700	12 000	11 800	12 400	3%	5%
Stockholm	95 600	79 700	79 200	82 700	4%	4%
Kalmar	8 300	6 900	7 000	7 200	5%	3%
Jönköping	11 800	9 700	9 800	10 200	5%	4%
Kronoberg	8 400	7 100	7 200	7 500	6%	4%
Skåne	66 600	57 100	58 000	60 700	6%	5%
Riket	409 000	342 000	336 000	347 000	1%	3%

Källa: Arbetsförmedlingen

Mellan 2022 och 2024 är det flera län som bedöms ha en minskning av antalet arbetslösa, vilket till stor del beror på den positiva utvecklingen av arbetsmarknaden under början av 2023. Västmanland, Dalarna, Södermanland, Värmland, Gävleborg och Örebro väntas ha färre arbetslösa under 2024 än under 2022. Antalet inskrivna arbetslösa väntas däremot öka mellan 2023 och 2024 i länen, men mindre än i riket. Det är alla län som ligger i Mellansverige och förutom Dalarna och Värmland är

arbetslöshetsnivåerna högre än riksgenomsnittet. De har en förhållandevis hög andel som arbetar inom industri och andelen inom privat sektor är lägre än i riket.

I Halland, Uppsala och Östergötland bedöms antalet inskrivna arbetslösa 2024 vara högre än under 2022. Mellan 2023 och 2024 väntas antalet arbetslösa öka mer i dessa län än i riket. I länen är den privata tjänstesektorn förhållandevis stor, vilket gör att de är mer exponerade för hushållens minskande konsumtionsutrymme. De har alla en befolkning i arbetsför ålder som väntas växa under prognosperiod. Halland och Uppsala har gemensamt att deras arbetsmarknader är tätt kopplade till en storstad som påverkar deras utveckling. De har också arbetslöshetsnivåer som är lägre än riksgenomsnittet.

3.2 Låga arbetslöshetsnivåer i norr fortsätter att sjunka

Antalet inskrivna arbetslösa i riket väntas vara fler år 2024 än 2022, däremot ökar inte arbetslöshetsnivån, vilket är en följd av att arbetskraften är större år 2024. År 2022 var arbetslöshetsnivån 6,8 procent i riket, ett genomsnitt som dras upp av de förhållandevis höga nivåerna under början av året. Under 2023 väntas nivån i genomsnitt vara 6,4 procent och under 2024 6,5 procent.

År 2024 bedöms de nordligaste länen ha de lägsta arbetslöshetsnivåerna. Västerbotten har idag landets lägsta arbetslöshet och väntas ha det även år 2024, följt av Norrbotten och Jämtland. Även Gotland bedöms ha en arbetslöshetsnivå som är lägre än 5 procent. Högst arbetslöshetsnivå väntas Skåne ha, följt av Södermanland och Gävleborg. Det är även idag de länen som har de högsta nivåerna.

Mellan år 2022 och 2024 ökar den relativa arbetslösheten i Kronoberg, Kalmar och Skåne. Den är på samma nivå 2024 som 2022 i Jönköping och i resterande län så sjunker den i stället. Den största minskningen väntas ske i Västernorrlands län, där nivån år 2022 var 7,1 procent och under 2024 väntas vara 6 procent. Mellan 2023 och 2024 väntas nivån minska i Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. I Norrbotten väntas arbetslösheten vara på samma nivå 2023 och 2024. Den låga arbetslösheten i norra Sverige väntas alltså inte öka under prognosperioden vilket är en följd av den starka arbetsmarknaden och den utbredda kompetensbristen i regionen. Även Dalarna och Västmanland väntas ha samma arbetslöshetsnivå 2024 som 2023, medan den ökar i resterande län.

Relativ arbetslöshet, 16–65 år¹⁵, 2020–2024, årsgenomsnitt

Län	2020	2021	2022	P2023	P2024
Västerbotten	6,4%	5,7%	4,4%	3,8%	3,7%
Norrbottn	6,7%	6,0%	4,8%	4,2%	4,2%
Jämtland	7,2%	6,2%	4,8%	4,3%	4,2%
Gotland	6,7%	6,0%	4,6%	4,3%	4,4%
Halland	6,8%	6,2%	5,1%	4,9%	5,0%
Jönköping	7,3%	6,5%	5,5%	5,3%	5,5%
Dalarna	7,4%	6,9%	6,1%	5,7%	5,7%
Västra Götaland	7,9%	7,4%	6,0%	5,7%	5,8%
Västernorrland	9,0%	8,2%	7,1%	6,2%	6,0%
Uppsala	7,3%	7,1%	6,3%	6,0%	6,1%
Kalmar	8,1%	7,2%	6,1%	6,0%	6,2%
Värmland	8,4%	7,8%	6,7%	6,2%	6,3%
Stockholm	7,9%	7,5%	6,5%	6,2%	6,3%
Örebro	8,9%	8,3%	7,2%	6,7%	6,8%
Östergötland	8,8%	8,1%	7,1%	6,8%	7,0%
Kronoberg	9,2%	8,5%	7,3%	7,2%	7,4%
Blekinge	10,3%	9,3%	7,9%	7,4%	7,5%
Västmanland	10,2%	9,8%	8,3%	7,8%	7,8%
Gävleborg	10,6%	9,9%	9,0%	8,4%	8,6%
Södermanland	11,1%	10,4%	9,3%	8,6%	8,7%
Skåne	10,7%	10,0%	8,7%	8,5%	8,8%
Riket	8,5%	7,9%	6,8%	6,4%	6,5%

Källa: Arbetsförmedlingen

¹⁵ 16-65 år för åren 2023-2024 men 16-64 för 2020-2022.

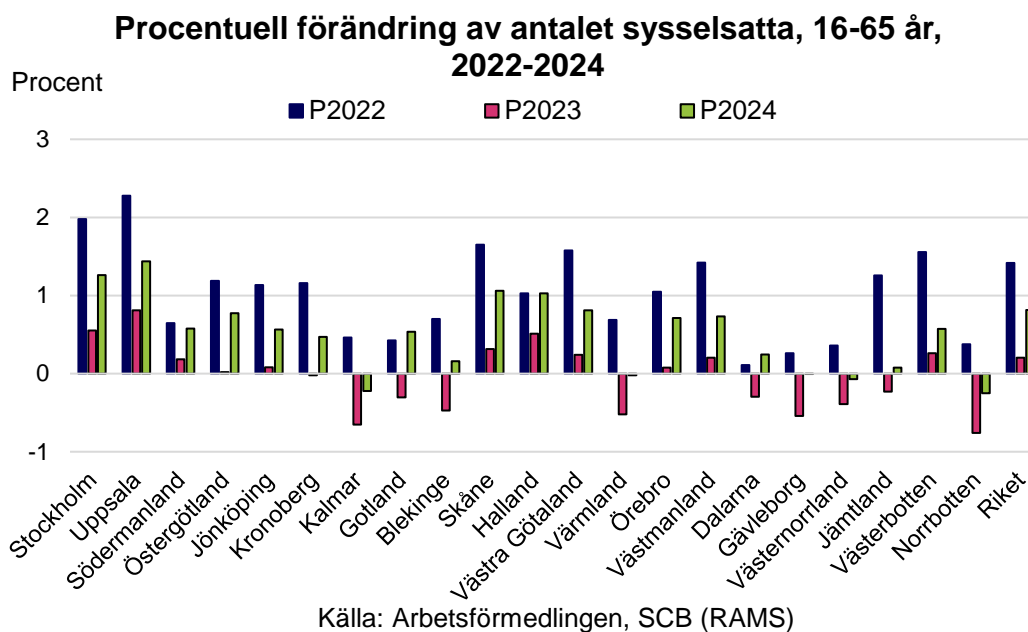

4 Svag sysselsättningstillväxt under 2023

Den överraskande motståndskraftiga arbetsmarknaden har gjort att sysselsättningen fortsatt att öka under inledningen av 2023, om än i lägre takt än under de starka åren 2021 och 2022. Under det andra halvåret 2023 och i inledningen av 2024 väntas istället en svagare sysselsättningsutveckling till följd av det försvårade ekonomiska läget. Sysselsättningen är starkt knuten till befolkningsutvecklingen, och i län med minskande befolkning väntas även minskande sysselsättning under 2023.

4.1 Sysselsättningen utvecklas svagt under prognosperioden

Arbetsmarknaden har varit motståndskraftig under inledningen av 2023. Sysselsättningen har därför fortsatt att utvecklas positivt under årets första halva, samtidigt som bristen på arbetskraft med rätt kompetens sannolikt har dämpat sysselsättningstillväxten något.¹⁶ Prognoserna är behäftade med en stor osäkerhet, men Arbetsförmedlingen bedömer att sysselsättningen kommer att utvecklas svagt under det andra halvåret 2023 och det första halvåret 2024, för att därefter stiga mot slutet av prognosperioden.

Det finns ett tätt samband mellan befolkningsutvecklingen och utvecklingen av antalet sysselsatta. Storstadslänen Stockholm, Västra Götaland och Malmö har tillsammans med närliggande län som Halland och Uppsala en stark befolkningsutveckling¹⁷, vilket också gör att en hög andel av sysselsättningstillväxten

¹⁶ Med sysselsättning avses i detta fall antal förvärvsarbetande dagbefolkning enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (SCB, RAMS).

¹⁷ Källa: SCB, befolkningsframskrivning.

sker i dessa län. På motsvarande vis präglas de län där antalet sysselsatta bedöms minska under 2023 av en svagare befolkningsutveckling.

Återöppnade regementen bidrar till ökad sysselsättning

Under 2020 beslutade riksdagen efter ett förslag från regeringen om en upprustning av försvaret, vilket påverkar sysselsättningen positivt i såväl Försvarsmakten som i försvarsindustrin. Antalet anställda i Försvarsmakten har ökat från omkring 20 000 till över 24 000 sedan 2018, och väntas fortsätta att öka under kommande år. För att uppnå de höjda målen ska även omkring 8 000 totalförsvarspliktiga årligen grundutbildas, en fördubbling jämfört med nivån från 2019. Försvarsmakten har regementen placerade i flera delar av landet, och den utökade satsningen kommer därför att ge effekt på sysselsättningen i många regioner. Särskilt värt att nämna är de regementen som återöppnat under 2021 och 2022 i Sollefteå och Östersund (I 21), Kristinehamn (A 9), Arvidsjaur (K 4), Falun (I 13), Uppsala (F 16) och Göteborg (Amf 4). De återöppnade regementena spelar en viktig roll i Försvarsmaktens fortsatta tillväxt under kommande år och väntas nå full kapacitet under perioden 2026-2030. Gotland, där P18 återupprättades under 2018, är ett annat högprioriterat område som också väntas få en ökad försvarsnärvaro under perioden.

På de platser i landet där försvaret framöver väntas växa har satsningarna även en viss indirekt påverkan på sysselsättningen i exempelvis tjänstesektorn eftersom ett ökat antal inflyttade i en kommun eller region bidrar till en generellt större efterfrågan på varor och tjänster i området. De utökade satsningarna på försvaret både i Sverige och omvärlden kan även bidra till en ökad sysselsättning i försvarsindustrin när efterfrågan på försvarsmateriel stiger, vilket även det ger ringar på vattnet i närområdet.

Källor:

Försvarsmaktens årsredovisning, 2022

Försvarsmaktens årsredovisning, 2020, bilaga 1

Sveriges riksdag, Totalförsvaret 2021-2025, proposition 2020/21:30

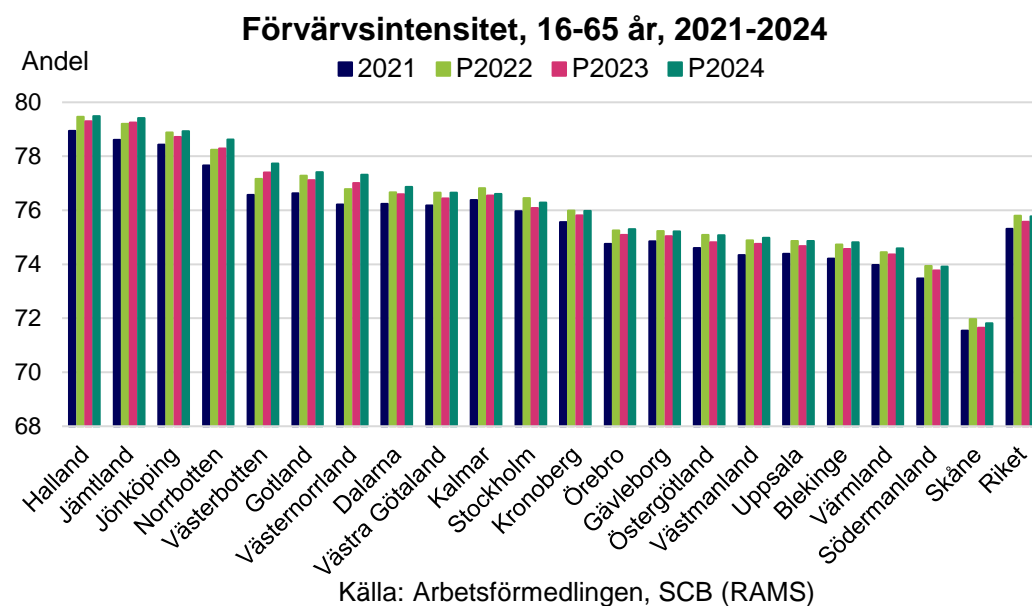
4.2 Förvärvsintensiteten slutar att öka under 2023

För att jämföra län med olika befolkningsutveckling är förvärvsintensitet ofta ett bättre mått än förändringen av antalet sysselsatta. Förvärvsintensiteten mäter hur stor andel av befolkningen i åldern 16-65 år som är förvärvsarbetande. Under 2021 och 2022 har förvärvsintensiteten stigit tydligt i hela landet, men under 2023 väntas denna utveckling stanna av, och förvärvsintensiteten minska svagt. Under 2024 bedöms förvärvsintensiteten återigen stiga, och återgå till samma nivå som under 2022.

I Sveriges fyra nordligaste län, Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland bedöms förvärvsintensiteten vara oförändrad eller svagt ökande under 2023, trots det försämrade ekonomiska läget. I övriga delar av landet minskar förvärvsintensiteten något under samma period. Under 2024 bedömer

Arbetsförmedlingen att förvärvsintensiteten ökar svagt i samtliga län. Mellan 2021 och 2024 väntas förvärvsintensiteten stiga med knappt en halv procentenhet i landets södra delar, medan den bedöms öka med en dryg procentenhet i de nordligaste länen sett över hela perioden.

Halland, Jämtland och Jönköping är de län där förvärvsintensiteten var högst under 2021, och länen väntas ha samma position under 2024. I den motsatta änden av skalan finns Skåne, Värmland och Södermanland, där förvärvsintensiteten precis som under 2021 väntas vara lägst i landet under 2024. Skånes förvärvsintensitet påverkas dock till viss del av att personer som pendlar till Danmark inte räknas in i statistiken.¹⁸

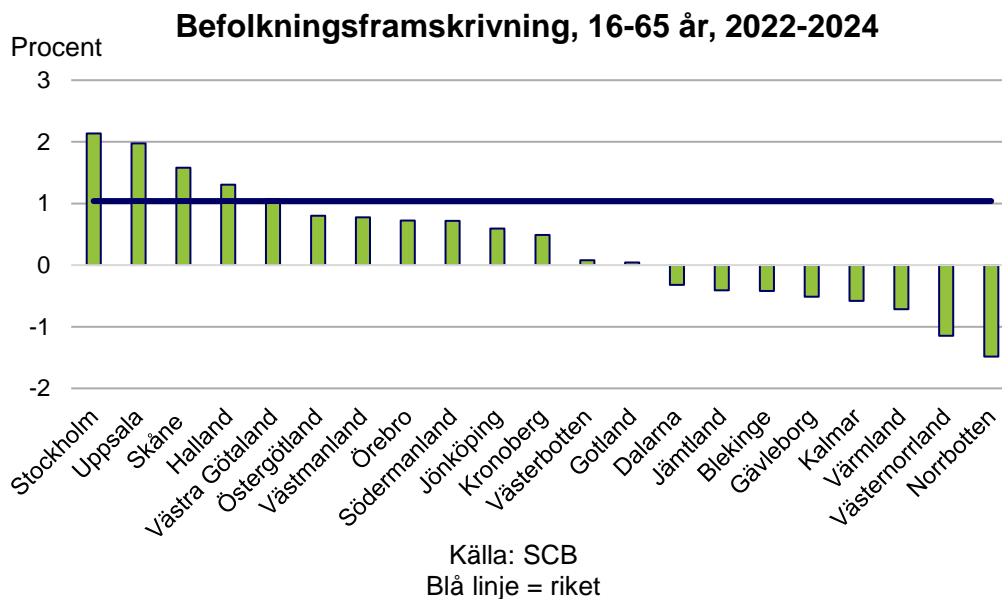
¹⁸ SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) anger förvärvsarbetande i Sverige. Därmed räknas de som arbetar i ett annat land inte som förvärvsarbetande i statistiken. Detta påverkar gränsregioner mer, eftersom en högre andel i dessa områden arbetar utanför rikets gränser.

5 Länens demografi och arbetsmarknad

Hur länens branschstruktur ser ut har stor betydelse för hur sysselsättningen och arbetslösheten utvecklas när konjunkturen blir svagare. Även befolkningsutvecklingen påverkar länens möjlighet till tillväxt. Befolkningen i arbetsaktiv ålder väntas öka i riket, både fram till 2024 och till 2032. Däremot är tillväxten främst koncentrerad till områdena nära storstäderna, medan det sker en minskning av befolkningen i arbetsaktiv ålder i flera län där arbetsgivare redan idag har svårt att hitta arbetskraft.

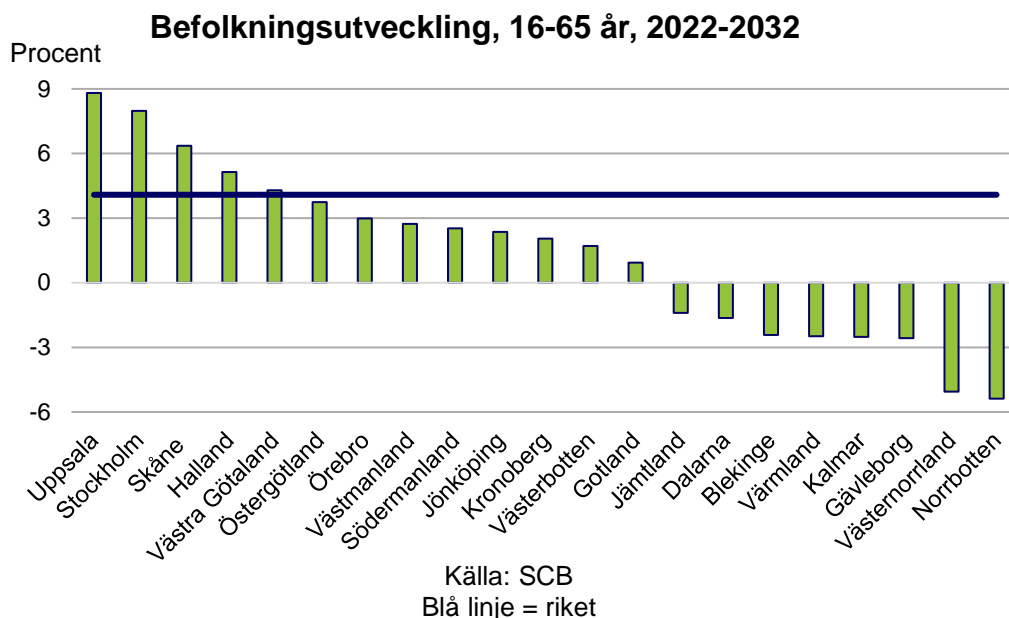
5.1 Ojämnt fördelad befolkningstillväxt

Mellan slutet av 2022 och 2024 väntas befolkningen i arbetsaktiv ålder (16-65 år) öka med en procent i riket, samtidigt som den totala befolkningen väntas öka med 1,1 procent. Befolkningen i arbetsaktiv ålder väntas öka i 13 av de 21 länen och de största ökningarna väntas i stortstadslänen samt de angränsande länen Uppsala och Halland. I åtta av länen väntas istället en minskning av befolkningen i arbetsaktiv ålder ske. Med undantag för Västerbottens län, som har en liten förväntad ökning om 0,1 procent, så väntas den arbetsaktiva befolkningen i alla norrlandslän minska till 2024.

Fram till år 2032 väntas befolkningen i riket öka med 4,7 procent. Befolkningen i arbetsaktiv ålder väntas öka med 4,1 procent, vilket innebär att andelen som inte är i arbetsaktiv ålder ökar. Även under den här perioden väntas tillväxten främst vara koncentrerad till områdena kring storstäderna. Samtidigt väntas minskningar i flera län, där den allra största väntas i Norrbottens län. Både i Norrbotten och Västerbotten anger redan idag en stor andel av arbetsgivarna att de upplevt brist vid rekrytering, ett problem som kan bli än större med en svag befolkningsutveckling. I Västerbotten väntas en liten ökning av befolkningen i arbetsaktiv ålder, men inte i en

nivå som motsvarar efterfrågan på arbetskraft. För att tillgodose de stora rekryteringsbehov som finns och de sysselsättningsökningar som planeras krävs att länen överträffar befolkningsframskrivningarna.

5.2 Länens branschsammanställning ger skilda förutsättningar

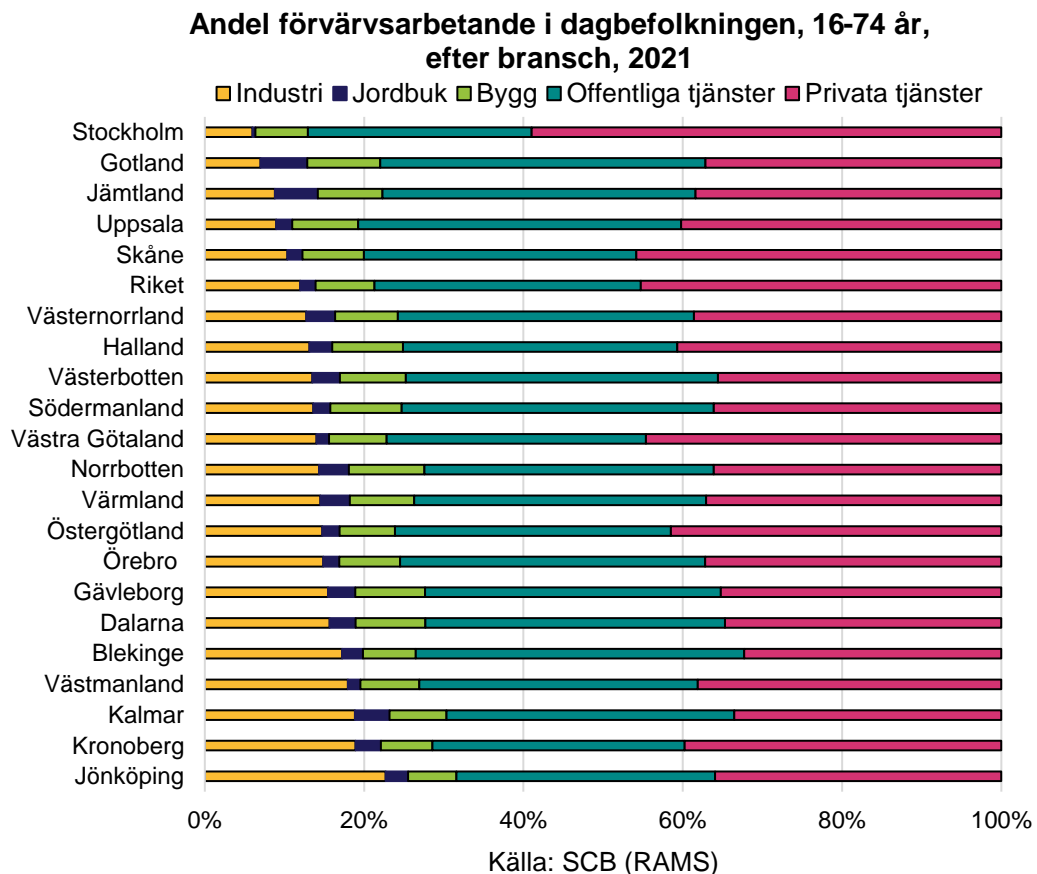
Branschsammanställningen varierar mellan de olika länen. I Stockholm arbetar sex av tio i den privata tjänstesektorn, vilket kan jämföras med omkring tre av tio i Blekinge. Samtidigt arbetar knappt var fjärde i Jönköpings län inom industrin, medan bara en av tjugo i Stockholm återfinns i samma bransch. Det gör att påverkan på länen skiljer sig åt i olika delar av konjunkturcykeln, och att länen är känsliga för olika typer av utmaningar. Exempelvis riskerar län med en stor privat tjänstesektor att drabbas när hushållen måste prioritera bort konsumtion som inte är nödvändig då köpkraften minskar, medan industrilänen har större utmaningar när höga elpriser driver upp produktionskostnaderna i elintensiv industri. Samtidigt påverkar efterfrågan från omvärlden exportmöjligheterna för industrin, en efterfrågan som är knuten till kronkursens utveckling. Det senaste årets höjda räntekostnader och de höjda materialkostnaderna påverkar byggbranschen och därmed särskilt de län där branschen är störst. Efterfrågan i offentlig tjänstesektor är inte lika konjunkturberoende, vilket gör att en stor offentlig sektor kan få en dämpande effekt på länens sysselsättningsutveckling vid stora konjunktursvängningar, både vid hög- och lågkonjunktur.

I Stockholm arbetar 59 procent av den förvärvsarbetande dagbefolkningen¹⁹ inom privat tjänstesektor, det är det län som har den högsta andelen i branschen. Därefter följer Skåne och Västra Götaland med 46 respektive 45 procent. Även Östergötland, Halland och Uppsala har andelar på över 40 procent. Lägst andel inom branschen

¹⁹ Dagbefolkningen i ett län är de som förvärvsarbetar på ett arbetsställe i länet, oavsett bostadsort.

har länen Blekinge, Kalmar och Dalarna där andelen var 32, 34 respektive 35 procent. Privata tjänster är den största branschen på riksnivå, följt av offentliga tjänster. I flertalet län är offentliga tjänster den största branschen. Högst andel inom offentliga tjänster har Blekinge, Gotland och Uppsala som alla har en andel som är strax över 40 procent. Stockholm har den lägsta andelen, 28 procent.

I Jönköping arbetar 23 procent inom industribranschen, vilket är den högsta siffran i riket. Även Kronoberg, Kalmar och Västmanland har 18 procent eller mer av sina förvärvsarbetande i branschen. I riket är det 12 procent som arbetar inom industrin och i Stockholm, där andelen är lägst, är det 6 procent. Byggbranschen är en förhållandevis liten bransch i riket och nivån på andelen är ganska jämn mellan länen. Den högsta andelen, 10 procent, finns i Norrbotten medan den lägsta andelen, 6 procent, finns i Jönköping.²⁰

²⁰ Se bilaga 1 för andelarna per län i klartext. I uträkningarna har personer som förvärvsarbetar inom en okänd bransch exkluderats, vilket omfattar runt 62 000 personer på riksnivå.

6 Utmaningar på arbetsmarknaden

Svensk ekonomi är inne i en konjunkturavmattning, vilket kommer att medföra utmaningar på arbetsmarknaden i hela landet. I sviterna av den tuffare ekonomiska situationen väntas arbetslösheten stiga och så även långtidsarbetslösheten. Hur hårt arbetsmarknaden drabbas kommer att variera i landet och utmaningarna kommer att se olika ut. Redan nu syns tecken på att det sämre ekonomiska läget har fått viss effekt i södra Sverige. Samtidigt kvarstår stora utmaningar med brist på kompetens, vilket syns tydligast i landets norra delar.

6.1 Högre långtidsarbetslöshet under försämrad konjunktur

Under den starka återhämtning som följde efter pandemin minskade såväl långtidsarbetslösheten som antalet inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga, som statistiskt sett också är de som löper störst risk att fastna i långtidsarbetslöshet. När arbetslösheten nu bedöms öka väntas också antalet långtidsarbetslösa bli fler, i riket väntas de i slutet av 2024 vara omkring 155 000 personer. En majoritet, 85 procent av de långtidsarbetslösa, bedöms ha en svagare ställning på arbetsmarknaden. Ökningen av långtidsarbetslösheten väntas främst drabba grupper som har svagare konkurrensförmåga och därför finns det en risk att tudelningen på arbetsmarknaden ökar under prognosperioden.

För regioner som idag har höga arbetslöshetsnivåer så kan långtidsarbetslösheten bli en särskilt stor utmaning framöver, där grupper av individer med svagare konkurrensförmåga drabbas hårdast. I Mellansverige har många av länen höga andelar arbetslösa som varit utan arbete under lång tid. Det finns en risk att de som idag är långtidsarbetslösa får det svårare när nu fler blir arbetslösa och konkurrensen om de lediga jobben blir hårdare. Allra svårast är det för de med längst tider utan arbete. Flera län, bland annat Uppsala, Stockholm och Värmland, har fortfarande fler som varit utan arbete i 24 månader än de hade innan pandemin. I södra Sverige var arbetsmarknaden under återhämtningen efter pandemin mycket stark, men nu har utvecklingen stannat av. Under prognosperioden väntas antalet inskrivna arbetslösa stiga allra mest i Smålandslänet och Skåne, vilket väntas leda till en högre långtidsarbetslöshet i länen längre fram.

Regeringen beslutade i februari 2022 om två uppdrag till Arbetsförmedlingen: (1) att analysera och redovisa behov hos arbetssökande som står särskilt långt ifrån arbetsmarknaden²¹ och (2) att minska långtidsarbetslösheten²². Att motverka långtidsarbetslösheten är resurskrävande, men också en av Arbetsförmedlingens viktigaste prioriteringar.²³ I uppdraget att minska långtidsarbetslösheten läggs ett särskilt fokus på de som bor i områden med socioekonomiska utmaningar. En

²¹ Uppdrag till Arbetsförmedlingen att analysera och redovisa behov hos långtidsarbetslösa som står särskilt långt ifrån arbetsmarknaden. A2022/00331.

²² Uppdrag till Arbetsförmedlingen att minska långtidsarbetslösheten. A2022/00330.

²³ Läs mer om uppdraget att minska långtidsarbetslösheten och hur Arbetsförmedlingen arbetar med det i *Arbetsmarknadsutsikterna våren 2023*, Arbetsförmedlingen analys 2023:8.

majoritet, 59 procent, av kommunerna i landet har ett eller flera områden med någon grad av socioekonomiska utmaningar och i riket bor omkring var sjunde person i ett sådant område.²⁴

6.2 Utbredd kompetensförsörjningsproblematik, särskilt i norr

Det senaste året har bristen på kompetens vid rekrytering varit utbredd i landet enligt Arbetsförmedlingens enkätundersökning. Under återhämtningen efter pandemin efterfrågade många arbetsgivare mer personal. Den alltmer avancerade arbetsmarknaden ställer högre kompetenskrav och för många typer av jobb krävs utbildning. Trots att arbetslösheten väntas öka bedöms bristen på rätt kompetens kvarstå i många delar av landet, då många av de arbetsökande saknar de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar. Bristen kan bidra till att fler arbetsgivare väljer att behålla personal även när konjunkturen är svagare, för att inte riskera att stå utan nödvändig kompetens när ekonomin blir starkare. Det här väntas mildra uppgången av arbetslöshet under prognosperioden.

I norra Sverige har arbetslösheten fortsatt minska och Arbetsförmedlingen bedömer att den inte kommer öka nämnvärt under prognosperioden trots det försämrade ekonomiska läget. I stället är bristen på arbetskraft med rätt kompetens en fortsatt stor utmaning de närmsta åren. Bristen är inte koncentrerad till en sektor utan mycket utbredd. Enligt Arbetsförmedlingens prognosundersökning är det åtta av tio utav de offentliga arbetsgivarna i Norrbotten som uppger att de har upplevt brist vid rekrytering, samma siffra för privata arbetsgivare var fem av tio (se avsnitt 1.3). Det kan jämföras mot att drygt hälften av de offentliga arbetsgivarna och var tredje av de privata arbetsgivarna i riket upplevde brist vid rekrytering. I Västerbotten och Jämtland är bristtalen något lägre än i Norrbotten, men tydligt över riksgenomsnittet.

Bristen är särskilt utbredd i offentlig sektor, där det ofta finns begränsade möjligheter att locka arbetstagare med högre löner jämfört mot de som erbjuds av nyetablerade industrier. I Boden har bristen på personal inom äldreomsorgen lett till att arbetskraft från Spanien hyrs in under sommaren.²⁵ Även inom skolan har bristen varit hög, vilket i höstas ledde till att två skolor i Kiruna fick skyddsstopp och innebar att undervisning tillfälligt uteblev. Lärarfacken varnade då för att fler skolor kan komma att stängas eftersom det finns en stor brist på legitimerade lärare.²⁶

I Norrbottens län är befolkningsutvecklingen negativ, framför allt i arbetsför ålder. I Västerbottens län väntas visserligen en svag ökning av befolkningen, men den räcker inte för att täcka det omfattande behov av arbetskraft länet har. LA-regionerna Kiruna och Gällivare som ligger i Norrbotten hade under första kvartalet 2023 arbetslöshetsnivåer på under tre procent och har inte en tillräckligt stor arbetskraftsreserv för att möta de omfattande rekryteringsbehov som finns i

²⁴ Platsens betydelse, Årsrapport 2022 om segregationens utveckling i Sverige. DELMOS 2022/135

²⁵ SVT Nyheter (2023), *Spanska undersköterskor flygs in för att lösa bemanningskrisen i Boden*

²⁶ Sveriges Lärare (2022), *Över 200 skolor kan stänga på grund av lärarbrist*

regionen. I länen i norr krävs därför att arbetskraft flyttar in för att tillväxten i regionen ska kunna fortsätta, men också för att upprätthålla den grundläggande samhällsservicen. När lediga tjänster inte tillsätts är det inte bara negativt för den enskilde som fortsatt går utan arbete, utan kan även innebära en lägre produktion och i längden en sämre tillväxt för hela landet.

Arbetsförmedlingen har ett uppdrag i regleringsbrevet för 2023 att fortsätta stärka och utveckla arbetet med arbetsmarknadspolitiska insatser och arbetsgivarkontakter i syfte att bidra till en förbättrad och mer effektiv kompetensförsörjning för arbetsgivare som är i behov av att rekrytera arbetskraft. Arbetsförmedlingen har nyligen lämnat en lägesbeskrivning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) avseende hur myndigheten arbetar med dessa frågor samt hur myndigheten avser att utveckla detta arbete.²⁷

Om den regionala rörligheten ökar kan det ha positiva effekter både i län med hög arbetslöshet och i län med stor bristproblematik, om personer som är arbetslösa flyttar dit jobben finns. Det krävs då att de potentiella arbetstagarna besitter efterfrågade kompetenser. I många fall, exempelvis inom vård och skola, är det samma yrken som efterfrågas i flera län vilket gör det än svårare att rekrytera från andra delar av landet. Eftersom bristen i norra Sverige inkluderar flera branscher och yrkesgrupper finns det dock sannolikt stora möjligheter att en del av de tomma platserna skulle kunna fyllas av inskrivna arbetslösa i andra län om rätt förutsättningar ges.

För att öka rörligheten kan det behöva ges incitament åt de som potentiellt kan flytta, exempelvis kan det bli mer attraktivt att byta region om det erbjuds hjälp med bostad. Ett exempel på projekt för att öka den regionala rörligheten är samarbetet mellan Arbetsförmedlingens kansli för omställning och matchning i norr och Arbetsförmedlingen i Södermanland där arbetstagare erbjuds kostnadsfritt boende.²⁸ Södermanland är det län som har allra högst arbetslöshetsnivå och stor problematik med långtidsarbetslöshet. Den här typen av projekt skulle kunna bli fler och mer omfattande. Samtidigt är det nödvändigt att fler tar del av utbildningsinsatser, både för att mildra kompetensbristen och för att minska långtidsarbetslösheten. För att täcka sina behov kan arbetsgivare behöva möjliggöra kompetensutveckling såväl för sin befintliga personal som för nya anställda ifall rätt kompetens inte redan finns.

6.3 Utmanande demografi i många regioner

Runtom i landet finns det en stor variation på förutsättningar för länen att ha en låg arbetslöshet. I en rapport som Arbetsförmedlingen publicerade tidigare i vår undersöktes sambandet mellan demografi och arbetslöshet, som visar att demografien har stor betydelse.²⁹ Utifrån de demografiska variablerna utbildningsnivå, kön, ålder,

²⁷ Kompetensförsörjning, arbetsgivarkontakter och arbetsinriktade insatser – lägesbeskrivning, Arbetsförmedlingen Af-2023/0025 6765

²⁸ SVT Nyheter (2023), *Västerbotten jagar arbetskraft i Sörmland – lockar med gratis boende*

²⁹ Vad förklarar den regionala arbetslösheten?, Arbetsförmedlingen Af-2022/0036 0650

födelseregion och hur länge en person varit i Sverige beräknas en demografiskt förväntad arbetslöshet som sedan jämförs mot den faktiska arbetslösheten.

I Södermanland och Västmanland är demografin mest utmanande och länen har även en hög faktisk arbetslöshet. En utmanande demografi kan ha stor betydelse för hur ett läns arbetsmarknad ser ut, även om det finns de som avviker från mönstret. När konjunkturen nu försvagas samtidigt som det finns en stor brist på kompetens så är det sannolikt att de som saknar utbildning klarar sig sämre och att demografin får en större betydelse för länens utveckling. I län med fler lågutbildade är det än viktigare att få fler i utbildning och rikta insatser mot de som riskerar att hamna i långtidsarbetslöshet.

7 Bilagor

7.1 Bilaga 1. Tabeller

Arbetslöshet, andel av den registerbaserade arbetskraften kvartal 1 2023

Län	Totalt 16–65 år	Kvi- nnor	Män	Unga 18–24 år	Äldre 55–65 år	Inrikes födda	Utrikes födda	Utbildning		
								Högst förgym- nasial	Gym- nasial	Efter- gym- nasial
Stockholm	6,1%	6,3%	5,9%	6,3%	6,9%	3,3%	12,2%	18,4%	5,4%	4,3%
Uppsala	5,9%	5,7%	6,0%	7,2%	5,1%	3,1%	15,0%	20,3%	4,9%	3,8%
Södermanland	8,7%	9,0%	8,5%	10,6%	7,5%	4,3%	22,1%	27,8%	6,0%	5,1%
Östergötland	6,8%	6,7%	6,9%	8,7%	6,5%	3,7%	19,2%	24,0%	5,5%	3,8%
Jönköping	5,4%	5,6%	5,3%	7,1%	4,6%	2,7%	14,6%	16,7%	4,0%	3,4%
Kronoberg	7,2%	7,5%	6,9%	8,7%	6,1%	3,4%	18,3%	23,8%	5,1%	4,7%
Kalmar	6,1%	6,1%	6,0%	8,3%	5,2%	3,7%	17,2%	19,0%	4,6%	3,8%
Gotland	4,7%	4,4%	4,9%	6,1%	4,2%	3,7%	14,1%	13,8%	3,7%	3,4%
Blekinge	7,5%	7,6%	7,4%	10,4%	6,8%	4,6%	21,2%	26,2%	5,9%	4,6%
Skåne	8,4%	8,5%	8,4%	9,7%	7,8%	4,6%	18,7%	25,5%	7,2%	5,5%
Halland	5,0%	4,9%	5,1%	5,8%	5,0%	2,9%	15,0%	15,2%	4,1%	3,5%
Västra Götaland	5,8%	5,8%	5,7%	6,5%	5,5%	3,2%	14,1%	18,4%	4,8%	3,7%
Värmland	6,4%	6,0%	6,8%	8,4%	5,5%	4,0%	19,3%	22,0%	5,3%	3,9%
Örebro	6,8%	6,6%	7,0%	7,1%	6,1%	3,7%	19,0%	23,9%	5,3%	3,7%
Västmanland	7,9%	8,3%	7,5%	9,5%	6,8%	4,2%	18,8%	26,7%	5,9%	4,4%
Dalarna	5,9%	5,5%	6,3%	7,5%	5,0%	3,5%	19,6%	21,1%	4,2%	3,4%
Gävleborg	8,6%	8,5%	8,8%	12,1%	7,4%	5,3%	24,4%	28,0%	6,4%	4,7%
Västernorrland	6,6%	6,3%	6,9%	9,2%	5,9%	4,5%	19,8%	22,1%	5,4%	3,9%
Jämtland	4,4%	4,0%	4,8%	6,4%	3,8%	3,1%	13,9%	16,4%	3,4%	2,8%
Västerbotten	4,1%	3,8%	4,3%	5,5%	3,5%	2,9%	11,4%	15,3%	3,6%	2,6%
Norrbotten	4,5%	4,1%	4,8%	5,8%	4,3%	3,4%	11,4%	15,4%	3,9%	2,8%
Riket	6,5%	6,5%	6,4%	7,6%	6,1%	3,6%	15,5%	20,9%	5,3%	4,1%

Källa: Arbetsförmedlingen

Andel av totalt antal arbetslösa 16–65 år efter tid utan arbete, kvartal 1 2022 och 2023

Län	2022, kvartal 1			2023, kvartal 1		
	0–12 mån	12–24 mån	24 mån+	0–12 mån	12–24 mån	24 mån+
Stockholm	51%	24%	26%	57%	16%	27%
Uppsala	52%	23%	25%	56%	18%	26%
Södermanland	47%	22%	31%	50%	17%	32%
Östergötland	48%	20%	32%	54%	16%	30%
Jönköping	54%	20%	26%	63%	15%	22%
Kronoberg	45%	22%	34%	52%	16%	32%
Kalmar	53%	19%	28%	60%	15%	25%
Gotland	59%	20%	21%	68%	13%	19%
Blekinge	50%	19%	31%	54%	16%	30%
Skåne	51%	21%	28%	57%	17%	26%
Halland	53%	20%	27%	61%	15%	24%
Västra Götaland	52%	21%	27%	60%	15%	25%
Värmland	52%	22%	26%	53%	18%	29%
Örebro	49%	21%	30%	55%	17%	29%
Västmanland	48%	22%	30%	54%	16%	30%
Dalarna	54%	22%	24%	56%	18%	26%
Gävleborg	52%	21%	28%	55%	17%	28%
Västernorrland	52%	19%	29%	56%	15%	28%
Jämtland	65%	19%	17%	66%	16%	18%
Västerbotten	58%	20%	22%	62%	16%	22%
Norrbotten	59%	19%	22%	62%	16%	23%
Riket	51%	21%	27%	57%	16%	26%

Källa: Arbetsförmedlingen

Andel förvärvsarbetande per bransch, sysselsatta 16–74 år, 2021

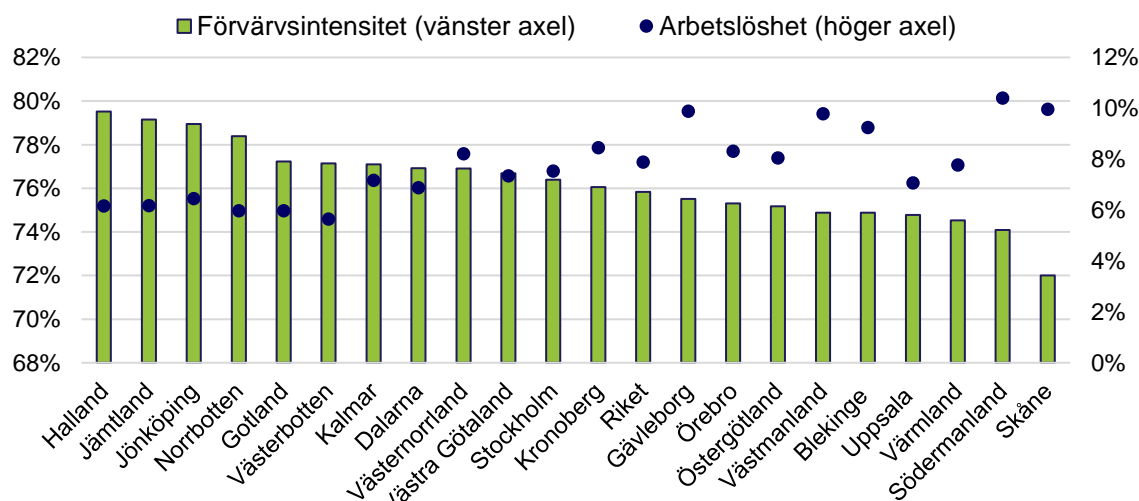
Län	Jord- och skogsbruk	Bygg	Industri	Privata tjänster	Offentliga tjänster
Stockholm	0,3%	6,6%	6,0%	59,0%	28,1%
Uppsala	2,0%	8,3%	8,9%	40,2%	40,5%
Södermanland	2,1%	9,0%	13,6%	36,1%	39,2%
Östergötland	2,2%	7,0%	14,7%	41,5%	34,6%
Jönköping	2,8%	6,1%	22,7%	35,9%	32,5%
Kronoberg	3,2%	6,5%	18,9%	39,8%	31,7%
Kalmar	4,3%	7,2%	18,8%	33,5%	36,1%
Gotland	5,9%	9,2%	7,0%	37,2%	40,8%
Blekinge	2,6%	6,6%	17,2%	32,3%	41,2%
Skåne	1,9%	7,7%	10,4%	45,8%	34,2%
Halland	2,8%	8,9%	13,1%	40,7%	34,5%
Västra Götaland	1,6%	7,2%	14,0%	44,6%	32,5%
Värmland	3,7%	8,1%	14,5%	37,1%	36,7%
Örebro	2,0%	7,6%	14,9%	37,2%	38,3%
Västmanland	1,6%	7,4%	18,0%	38,1%	35,0%
Dalarna	3,3%	8,8%	15,7%	34,7%	37,6%
Gävleborg	3,4%	8,7%	15,5%	35,2%	37,2%
Västernorrland	3,6%	7,9%	12,7%	38,6%	37,2%
Jämtland	5,4%	8,1%	8,8%	38,4%	39,3%
Västerbotten	3,5%	8,3%	13,5%	35,6%	39,2%
Norrbottnen	3,7%	9,5%	14,4%	36,1%	36,3%
Riket	1,9%	7,4%	12,0%	45,3%	33,4%

Källa: SCB (RAMS)

Arbetskraftsdeltagande och förvärvsintensitet, 16–64 år, 2020–2021

Län	Arbetskraftsdeltagande		Förvärvsintensitet	
	2020	2021	2020	2021
Stockholm	81,4%	82,5%	75,0%	76,4%
Uppsala	79,3%	80,4%	73,6%	74,8%
Södermanland	81,7%	82,6%	72,6%	74,1%
Östergötland	81,0%	81,7%	73,9%	75,2%
Jönköping	83,7%	84,4%	77,5%	78,9%
Kronoberg	82,3%	83,0%	74,7%	76,1%
Kalmar	82,4%	83,0%	75,6%	77,1%
Gotland	81,7%	82,0%	76,2%	77,2%
Blekinge	82,1%	82,5%	73,6%	74,9%
Skåne	79,0%	79,8%	70,6%	72,0%
Halland	83,8%	84,7%	78,1%	79,5%
Västra Götaland	81,5%	82,7%	75,1%	76,7%
Värmland	79,8%	80,8%	73,0%	74,5%
Örebro	81,1%	82,1%	73,8%	75,3%
Västmanland	82,2%	82,9%	73,8%	74,9%
Dalarna	82,0%	82,6%	75,9%	76,9%
Gävleborg	83,2%	83,7%	74,3%	75,5%
Västernorrland	83,8%	83,8%	76,1%	76,9%
Jämtland	83,7%	84,3%	77,7%	79,2%
Västerbotten	81,2%	81,7%	75,9%	77,1%
Norrbottn	83,1%	83,4%	77,5%	78,4%
Riket	81,4%	82,3%	74,5%	75,8%

Källa: SCB (RAMS)

Förvärvsintensitet och arbetslöshet år 2021,
16-64 år

Källa: Arbetsförmedlingen och SCB (RAMS)

7.2 Bilaga 2. Arbetsförmedlingens prognoser

Syfte

Arbetsförmedlingens prognosarbete har som huvudsyfte att ge kunskap om läget och framtidsutsikterna på arbetsmarknaden. Det ska på så sätt stödja arbetet med att vägleda arbetssökande mot utbildning eller matcha dem mot arbetsgivarnas rekryteringsbehov. Prognosresultaten är också ett viktigt underlag för att planera Arbetsförmedlingens verksamhet. Det övergripande syftet är att bidra till att skapa goda förutsättningar för en välfungerande arbetsmarknad.

Ny insamlingsmetod sedan 2020

Arbetsförmedlingen genomgår stora förändringar till följd av myndighetens förändrade uppdrag i samband med reformeringen. Arbetsförmedlingen genomförde som en följd av det en ny insamlingsmetod för undersökningarna från och med våren 2020. Myndigheten har gått från den tidigare metoden där arbetsförmedlare intervjuade arbetsgivare till att i stället, med hjälp av Statistiska centralbyrån (SCB), skicka ut webbenkäter till arbetsställen. Prognosundersökningens svarsfrekvens var betydligt högre när den baserades på en intervjuundersökning, då den uppgick till närmare 80 procent. Resultaten sedan 2020 är därför behäftade med större osäkerhet.

Metod och undersökningens genomförande

Arbetsförmedlingens prognoser baseras på webbenkäter som skickats till ett stort antal privata och offentliga arbetsgivare. Frågorna handlar bland annat om arbetsgivarnas bedömning om efterfrågan på deras varor och tjänster. Vidare ställs frågor om företagets kapacitetsutnyttjande, antal anställda, rekryteringsbehov, arbetskraftsbrist samt löneutveckling. På motsvarande sätt får de offentliga arbetsgivarna frågor om utvecklingen av sin verksamhet samt om eventuell övertalighet. Uppgifterna inhämtas under sekretesskydd enligt SFS 2009:400 (Offentlighets- och sekretesslagen) 28 kap 12§. Arbetsgivarna har ingen juridiskt bindande skyldighet att delta i Arbetsförmedlingens undersökning. Enkätresultaten är grundläggande för prognosarbetet och utgör ett viktigt underlag för i synnerhet de regionala prognosbedömningarna.

Urvalsdesign

Underlaget utgörs av Statistiska centralbyråns (SCB:s) företagsdatabas (FDB), där ramobjektet är alla aktiva arbetsställen enligt SAMU-systemets novembermätning, året innan urvalet används. Urvalet används under ett år och två prognosomgångar. FDB-uppgifterna uppdateras innan leverans det aktuella året. Urvalet är uppdelat i privata och offentliga arbetsgivare och totalt dras cirka 14 000 respektive 2 500

arbetsställen.³⁰ Båda urvalen är designade för att vara representativa utifrån arbetsställets tillhörighet avseende näringsgren, geografisk region och storleksklass. Såväl det privata som det offentliga urvalet är stratifierat utifrån nio stratum för näringsgrenar, enligt tabellen nedan. Utöver det finns för det privata urvalet fem stratum för arbetsställestorlek och 21 för regioner, vilket totalt ger 945 möjliga stratum. För det offentliga urvalet finns sex stratum för arbetsställestorlek och 21 för regioner, alltså totalt 1 134 möjliga stratum.³¹ I varje stratum dras ett obundet slumpmässigt urval (OSU) genom Neyman-allokering utifrån antalet anställda.

Näringsgrenstratifiering ³²	SNI 2007
Jord- och skogsbruk (A)	1-03
Industri (B-E)	05-33, 35-39
därav övrig tillverkning, exkl. utvinning, energi och miljö	05-24, 31-32
därav tillverkning av verkstadsvaror	25-30, 33
Byggverksamhet (F)	41-43
Handel (G)	45-47
Transport (H)	49-53
Hotell och restaurang, personliga och kulturella tjänster (I, R och S)	55-56, 90-96
Information och kommunikation (J)	58-63
Finansiell verksamhet och företagstjänster (K-N)	64-82
Utbildning samt vård och omsorg och sociala tjänster (P och Q)	85-88

Näringsgrensindelning

Utgångspunkten för branschbeskrivningarna i Arbetsförmedlingens prognosarbete är indelningen i SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU), baserat på SNI 2007 enligt tabellen ovan. I gruppen privata tjänster ingår näringsgrenarna handel, transport, hotell och restaurang, personliga och kulturella tjänster, information och kommunikation samt finansiell verksamhet och företagstjänster. I gruppen offentliga tjänster ingår näringsgrenarna utbildning samt vård och omsorg och sociala tjänster. I offentliga tjänster ingår både offentliga och privata utförare.

Svarsfrekvenser

I den aktuella undersökningen samlades svaren in mellan 14 februari och 14 april 2023. Urvalet bestod av 14 000 arbetsställen i näringslivet och svarsfrekvensen

³⁰ Fram till hösten 2020 har det offentliga urvalet totalundersökts med utgångspunkt i Arbetsförmedlingens kartläggning av den offentliga verksamheten i Sveriges regioner och kommuner. Därefter har det offentliga urvalet dragits enligt samma urvalsdesign som gäller för det privata urvalet.

³¹ Urvalet är fördelat på storleksklasserna 5-9, 10-19, 20-49, 50-99 samt 100+ anställda för det privata urvalet och 100-199 och 200+ anställda för det offentliga. I varje stratum utom den största storleksklassen i respektive urval, som totalundersöks, måste minst tio arbetsställen ingå. Om det inte uppfylls slås stratum ihop med avseende på (mindre) storleksklass tills villkoret är uppfyllt.

³² Näringsgrenarna 64201, 64202, 78100, 78200, 85591, 84 är undantagna. Därmed ingår inte bemanningsföretag, men information inhämtas om inhyrd arbetskraft från både offentliga och privata arbetsgivare.

uppgick där till 35,4 procent. Urvalet av offentliga arbetsgivare bestod av närmare 2 500 arbetsställen och svarsfrekvensen uppgick till 40,1 procent.

Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator

Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator visar arbetsgivarnas förväntningar på efterfrågeutvecklingen de kommande sex månaderna. Arbetsgivarnas bedömningar sammanställs till netttotal. Undersökningen på våren genomförs under andra kvartalet och höstundersökningen under fjärde kvartalet. Värden för första och tredje kvartalet tas fram med linjär interpolering. Därefter säsongrensas netttotalen med X11-Arima för att därefter standardiseras med medelvärdet 0 och standardavvikelsen 1. I ett sista steg transformeras tidsserien till ett index med medelvärde 100 och standardavvikelse 10.

Tolkningen av efterfrågeindikatorn blir således att värden över 100 visar ett starkare förväntningsläge än normalt och värden över 110 ett mycket starkare förväntningsläge än normalt. På motsvarande sätt visar värden under 100 på ett svagare förväntningsläge än normalt och värden under 90 på ett mycket svagare förväntningsläge än normalt.

7.3 Bilaga 3. Om Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik

Uppgifterna om inskrivna arbetssökande i Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik hämtas ur det operativa förmedlingssystemet. Statistiken över arbetssökande är uppdelad på olika sökandekategorier. Uppgifterna om anmälda platser omfattar rekryteringsbehov som arbetsgivare anmält direkt till Arbetsförmedlingen, främst via självservicesystemet Annonsera Direkt eller som direktöverförda platser. Varselstatistiken avser de driftsinskränkningar som omfattas av Lag (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder, den så kallade främjandelagen.

Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik ska inte förväxlas med den officiella arbetsmarknadsstatistiken som tillhandahålls av Statistiska centralbyrån (SCB). SCB:s uppgifter om bland annat sysselsättning, arbetslöshet och arbetskraften utgår från månatliga arbetskraftsundersökningar (AKU). Vid jämförelser med statistik från andra länder ska alltid SCB:s officiella arbetsmarknadsstatistik användas. Till följd av olika definitioner och metoder för uppgiftsinsamling redovisar AKU och Arbetsförmedlingens registerbaserade verksamhetsstatistik inte samma antal eller andel arbetslösa. Alla som redovisas som arbetslösa i AKU är inte inskrivna på Arbetsförmedlingen och alla som är inskrivna på Arbetsförmedlingen är inte arbetslösa i AKU. SCB har publicerat flera studier som jämför nivå och sammansättning av arbetslösheten enligt respektive källa.³³

I denna rapport är analyser och beskrivningar av utvecklingen för arbetssökande som är inskrivna på Arbetsförmedlingen baserade på delgruppen *inskrivna arbetslösa*. Denna grupp utgörs av summan av antalet öppet arbetslösa och antalet sökande i program med aktivitetsstöd. Gruppen inskrivna arbetslösa innehåller de kategorier av arbetssökande som bäst illustrerar den konjunkturrelaterade utvecklingen på arbetsmarknaden.

- *Öppet arbetslösa* är arbetssökande är inskrivna på en arbetsförmedling, är utan arbete, som aktivt söker och omgående kan tillträda ett arbete samt inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.
- *Sökande i program med aktivitetsstöd* deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program där aktivitetsstöd är den sammanfattande benämningen på den ersättning som deltagarna i programmen erhåller.

Omläggning av statistiken från 16-64 år till 16-65 år

Med anledning av att åldersgränsen för garantipension i Sverige höjdes med ett år vid årskiftet 2022/2023 har Arbetsförmedlingen utökat åldersintervallet i månadsstatistiken som publiceras vilket även påverkar prognosberäkningarna för inskrivna arbetslösa. Det innebär att åldersintervallet fr.o.m. januari 2023 avser inskrivna arbetslösa i åldrarna 16-65 år jämfört mot tidigare 16-64 år. I maj 2023 summerades antalet inskrivna arbetslösa i åldern 65 år till 1 700 personer vilket innebär att gruppen endast utgör en liten andel av totalen inskrivna arbetslösa (0,5

³³ Se exempelvis "Arbetslös – inte samma sak hos SCB och Arbetsförmedlingen", december 2018.

procent). Av dessa var 58 procent män och 63 procent var utrikes födda. Arbetsförmedlingen har identifierat äldre arbetslösa (55 år eller äldre) som en grupp med svagare konkurrensförmåga på arbetsmarknaden, vilka löper större risk än andra att fastna i längre tider utan arbete. Inom gruppen inskrivna arbetslösa i åldern 65 år hade 69 procent varit utan arbete i 12 månader eller mer vilket kan jämföras med samma andel för hela åldersspannet inskrivna arbetslösa 16-65 år på 44 procent.

Inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden

Inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden innefattar följande grupper:

- Inskrivna arbetslösa med högst förgymnasial utbildning
- Inskrivna arbetslösa med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- Inskrivna arbetslösa som är utomeuropeiskt födda
- Inskrivna arbetslösa i åldrarna 55–65 år

De tal som presenteras avseende inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga är rensade från dubbelräkningar. Det innebär att en arbetssökande, som i praktiken kan ingå i flera av delgrupperna med svag konkurrensförmåga, endast räknas en gång.

Definitionen av inskrivna arbetslösa med svag konkurrensförmåga grundas på respektive delgrupps arbetslöshetsmönster. Två kriterier har använts för att definiera vilka kategorier av arbetslösa som ingår i begreppet:

- Arbetslöshetsnivå
- Arbetslöshetstiden

Dessa två kriterier ger en god bild av vilka grupper som generellt sett har betydligt svårare än andra arbetssökande att nå en fast förankring på arbetsmarknaden.

Det är dock viktigt att understryka att de individuella förutsättningarna skiljer sig åt inom gruppen med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden. Att tillhöra en eller flera av delgrupperna behöver alltså inte för den enskilde innebära att man har svårt att finna ett arbete. Detta även om gruppen som helhet har en svagare konkurrensförmåga på arbetsmarknaden jämfört med personer som inte tillhör någon av delgrupperna. I statistiska sammanhang är det dock en klar fördel att utgå ifrån aggregerade grupper för att spegla utvecklingen för arbetssökande som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Registerbaserad arbetskraft bas för den relativa arbetslösheten

I Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik används en registerbaserad arbetskraft som bas för redovisningen av den relativa arbetslösheten. I den officiella arbetslöshetsstatistiken från SCB relateras däremot arbetslösheten till arbetskraften enligt AKU. SCB:s uppgifter om arbetskraftens storlek har nackdelen att de inte är

möjliga att bryta ner på lokal nivå eller på mindre grupper av arbetssökande. Därmed har Arbetsförmedlingen valt att redovisa inskrivna arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften.

Den registerbaserade arbetskraften består av två delar:

- Den förvärvsarbetande nattbefolkningen (enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik, RAMS) som består av alla som bor i en kommun och som jobbar i kommunen eller som pendlar till ett jobb i en annan kommun.
- Inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen, det vill säga summan av öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd.

Uppgiften om antalet förvärvsarbetande avser november månad senast tillgängligt år, medan uppgiften om antalet arbetssökande uppdateras varje månad.

7.4 Bilaga 4. Förteckning över fördjupningar

Våren 2023

- Återöppnade regementen bidrar till ökad sysselsättning

Hösten 2022

- Högre årsgenomsnitt 2024 trots minskande arbetslöshet
- Demografins påverkan på länens arbetslöshetsnivå

Våren 2022

- Historiskt låg arbetslöshet i flera län
- Långsam återhämtning i Uppsala län

Hösten 2021

- Arbetslösa utan arbete i mer än två år
- Arbetslösheten har dröjt sig kvar i storstadsområden

Våren 2021

- Arbetsmarknaden i gränsområden hårt drabbad
- Ökad efterfrågan på arbetskraft i norra Sverige

Rapporten *Regionala utsikter* publiceras två gånger per år och är en del av Arbetsförmedlingens prognosverksamhet.

På vår webbplats arbetsformedlingen.se/prognoser finns alla våra prognoser samt mer information om vårt prognosarbete.

På vår webbplats finns också *Hitta yrkesprognoser*.

Där beskrivs jobbmöjligheterna på kort och på lång sikt för närmare 200 olika yrken.

På vår webbplats finns även *Hitta yrken* som innehåller detaljerade beskrivningar av ett stort antal yrken.

Arbetsförmedlingen
113 99 Stockholm
Telefon 0771-60 00 00
www.arbetsformedlingen.se